UNIVERSITY OF TORONTO
3 1761 00584292 7

LaCat
P9796d

ROBA

Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/documentsenvulga00pujo

LaCat
P9796
d

BIBLIOTECA FILOLÒGICA
DE L'INSTITUT DE LA LLENGUA CATALANA

I

DOCUMENTS EN VULGAR DELS SEGLES XI, XII & XIII PROCEDENTS DEL BISBAT DE LA SEU D'URGELL

COMPILACIÓ DE
MOSSÈN PERE PUJOL

AMB UN PRÒLEG I UN FACSÍMIL

MCMXIII
PALAU DE LA DIPUTACIÓ
BARCELONA

PRESENTED

TO

THE UNIVERSITY OF TORONTO

BY

Prof. Pijoan of
Univ. of Barcelona

DOCUMENTS EN VULGAR

DELS SEGLES XI, XII & XIII
PROCEDENTS DEL BISBAT
DE LA SEU D'URGELL

a Cat
9796d

BIBLIOTECA FILOLÒGICA
DE L'INSTITUT DE LA LLENGUA CATALANA

I

DOCUMENTS EN VULGAR
DELS SEGLES XI, XII & XIII PROCEDENTS DEL BISBAT DE LA SEU D'URGELL

COMPILACIÓ DE
MOSSÈN PERE PUJOL

AMB UN PRÒLEG I UN FACSÍMIL

240357
4:2:30

MCMXIII
PALAU DE LA DIPUTACIÓ
BARCELONA

Tip. L'Avenç : Rambla de Catalunya, 24 : Barcelona

Nou recull de Textos catalans antics per a l'estudi històric de la llengua : Documents en vulgar dels XI.ÈN, XII.ÈN *i* XIII.ÈN *segles, procedents del Bisbat d'Urgell.*

Resta sabuda la dita del P. Villanueva que l'Iglesia d'Urgell aventatja totes les d'Espanya en l'antiguitat de les escriptures que conserva.[1]

En efecte, encara que no guardi en el seu arxiu una col·lecció de documents tant crescuda com el general de la Corona d'Aragó, el de la Catedral de Barcelona i potser alguns altres de Catalunya, amb tot posseeix més que tots ells un nombre ben regular de pergamins de l'època més remota. Conserva documentació original corresponent als anys 804, 815, 823, 824, 829, etc.; quan les més velles escriptures de l'Arxiu de la Corona d'Aragó pertanyen a l'any 874[2] *i les del capitular de Barcelona al any 844*[3].

Mes, no és aquesta l'única particularitat del ric arxiu de la vetusta Seu urgellenca. Com hauràn notat els estudiosos, la documentació més important en llengua vulgar fins avui publicada i anterior al segle XIII, *és eixida del Bisbat de La Seu d'Urgell.*

No podía ésser d'altrament.

---

1. P. VILLANUEVA : *Viaje literario...*, t. X, p. 31.

2. Vegi's l'*Informe que l' «Institut d'Estudis Catalans» va trasladar al Ecxm. senyor President de la Diputació de Barcelona, sobre l'estat d'alguns Arxius de Catalunya i la conveniencia de la seua millor instalació,* Barcelona, 1908. Aquest admirable Arxiu conté més de 17,000 pergamins, comptant només de l'època del comte Guifre *el Pilós* fins al regnat de Martí *l'Humà.*

3. Segons noticia de l'il·lustrat arxiver del capítol, Mn. Josep Mas, pvre.

La civilització més primerenca arràn de la reconquesta, cal anar-la cercar en aquelles afraus del nostre Pireneu que un dia foren reducte de la gent nostra per a combatre els musulmans. Els pergamins més antics ens diuen que en aquelles encontrades ja s'hi vivía amb relativa pau als començaments del segle IX, *car ja en aquella remotíssima data sovintegen els contractes i algunes escriptures, apart dels juraments feudals, on surten paraules i fins frases enteremment catalanes que'ns revelen el progrés de la nostra llengua en aquelles arreconades valls ja a mitjans del segle* XI.

* * *

Ben poques són les col·leccions de textos antics en vulgar fins avui publicades. Farem esment de les més principals.

El savi mestre de les lletres catalanes, el Dr. Milà i Fontanals va publicar-ne una arreplega, encara que curta prou interessant, composta en sa major part de juraments feudals, començant des del segle XI *i procedents de l'Arxiu de la Corona d'Aragó.* [1]

L'erudit rossellonès n'Alart ne féu una copiosa col·lecció que va anar publicant de l'any 1872 fins al 1877 a la Revue des Langues Romanes *de París.* [2]

No és despreciable el recull que va llegar-nos (encara que indirectament) l'eminent etimologista Dr. Balari en la seua obra monumental Orígenes Históricos de Cataluña.

Per últim, l'infatigable historiògraf senyor Miret i Sans és el qui pot considerar-se com el més intens dels publicistes sobre la materia que'ns ocupa. [3]

---

1. *Revista Histórica,* octubre de 1876. Barcelona.

2. *Documents sur la langue catalane des anciens comtés de Roussillon et de Cerdagne,* publiés par B. J. Alart. Paris, 1881.

3. Veus-aquí els treballs del senyor Miret : *El més antig text literari escrit en català, precedit per una colecció de documents dels segles* XIe, XIIe i XIIIe. Barcelona, 1906.

Patrius sermo : Documents en català vulgar del temps del Rey en Jaume I, publicats en el volum del *Primer Congrés internacional de la Llengua catalana,* p. 522. Barcelona. 1905.

Documents en Langue Catalane (*Haute Vallée du Segre,* XIe - XIIe *siécles*), publicat en la *Revue Hispanique,* t. XIX. París 1908.

¡Llàstima que les riques col·leccions per ell presentades (com les dels que'l precediren) no siguin transcrites amb mètode i criteri filològic!

* * *

L'Alart diu que no va conèixer cap document tot català anteriorment a l'any 1250.[1]

En Milà i Fontanals en son treball ja citat va presentar una escriptura redactada totalment en català i datada en 1239. Fins a l'any 1900 aquest document fou considerat com el més antic dels documents catalans coneguts.

En aquesta data al donar a llum el senyor Miret i Sans la seva erudita obra Investigación histórica sobre el vizcondado de Castellbò, *va copiar-hi «l'acta de capitulació del Castell de Llorenç, feta en 1211 per en Guerau de Cabrera, pretenent la successió del comtat d'Urgell, quan fou assetjat i vençut per l'exèrcit reial»*[2]*; el qual resulta ésser el document català més vell en l'Arxiu de la Corona d'Aragó, segons el susdit autor i de totes maneres més antic que no el publicat pel Dr. Milà.*

Finalment, el mateix publicista en el seu treball de la Revue Hispanique, *ens presenta un document tot català tret del Cartulari de La Seu d'Urgell i que podem tenir com el més vell conegut, redactat enterament en català. Es la prestació d'homenatge atorgat pel Comte del Pallars en Pere Ramón entre'ls anys 1110 i 1123.*

Minva un poc l'importancia de l'escriptura el tractar-se d'un document trelladat directament d'un Cartulari (no del pergamí original) escrit aquell dintre la primera meitat del XIII *segle, almenys.*[3]

Aplec de documents dels segles XIe *i* XIIe *per a l'estudi de la Llengua Catalana,* Boletín de la Real Academia de Buenas Letras, t. VI, p. 348, 381, Barcelona, 1912.

1. «... on ne connait pas de documents entièrement rédigés en catalan avant 1250...» Vegi's l'obra citada.

2. *El Vizcondado de Castellbò,* p. 107. Vegi's també *El més antig text literari...* p. 23 i làmina I, que és una fototipia del document.

3. Tampoc incloem en la col·lecció, per tractar-se d'una copia de cartulari, el jurament feudal prestat pel comte Ermengol al bisbe Sant Ermengol (1010-1035) amb tot i ésser un dels documents més antics de la nostra llengua. El text no és totalment en vulgar. (Cart. de La Seu d'Urgell, vol I, foli 178, doc. 544.)

Per altre banda, ja feu notar l'Alart i és cosa observada que'ls documents més antics en els quals apareixen paraules i fins frases catalanes són els actes de prestació de l'homenantge feudal. *

Aquesta mena d'escriptures són quasi sempre sense data i abunden molt. Pot dir-se que sempre responen a un formulari habitual i vénen concebudes en iguals o semblants termes. Per això els guanyen en importancia aquells altres documents en els quals el català juga en frases i locucions noves.

Es per cert molt important l'altre document, català en sa major part i procedent de la Col·legiata d'Organyà, que el senyor Miret inclou en el referit treball de la Revue, *datat entre els anys 1080-1095 del qual n'adjunta una bella fototipia.*

* * *

La nova col·lecció que avui tenim l'honor de presentar i que ens ha sigut admesa per a formar part de la Biblioteca del novell INSTITUT DE LA LLENGUA CATALANA, *secció del benemèrit* INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS, *procedeix totalment de l'important Arxiu Capitular de La Seu d'Urgell.*

Es, el primer del recull, una sentencia donada en cert litigi o plet, copiada del corresponent pergamí original que per ésser molt esborrat no poguerem transcriure'l tot. No hi ha data; citant-se, però, com un dels jutges el vescomte Miró, deduïm amb certitut que pertany entre els anys 1036-1079.

Alguns altres n'hi ha de mancats de data, emperò pel caràcter de lletra que ostenten i també d'acord amb el que'ns deixà apuntat

---

* «Les plus anciens écrits oú l'on trouve, non pas seulement des traces, mais des expressions e des phrases ou formules entierèment catalanes, sont des actes de concession et reconnaissance de fiefs, des conventions entre feudataires et des serments féodaux». Lloc citat.

Es lo mateix que fa notar referent al provençal l'eminent tractadista A. GIRY en son *Manuel Diplomatique,* p. 465. París, 1894. Publica com a mostra (copiant-lo de l'*Hist. de Languedoc*) un acord feudal hagut en 954 (sic?) entre el vescomte de Cerdanya i altre poderós senyor del nostre país, en el qual surten moltes paraules en vulgar que l'autor anomena «expressions provençales».

en el dors de quiscun d'ells alguna mà tècnica la determinem segons ens ha sigut possible.

Volem fer fixar l'atenció dels estudiosos sobre el document nombre IV, del qual acompanyem la corresponent fototipia.

Llevat del jurament feudal del Comte del Pallars publicat pel senyor Miret, creiem que és el document tot català més vell conegut fins ara. El sobrepuja en importancia per alguns conceptes : per exemple, és el nostre, document original i és acte distint dels juraments o prestació d'homenatge feudals. Té una altre particularitat que'l fa més interessant, i és la seua extensió, trobant-s'hi gran quantitat de vocabulari i construcció catalanes. Ve ésser el que avui ne diríem un capítol de queixes o agravis, i no porta data; pel que diem més amunt, però, ens sembla poder-lo datar com de la segona meitat del segle XII, *tot lo més enllà.*

Parla del Monestir de Sant Pere d'Escales que estava situat en l'antic pago Lordense, *o sigui en la comarca de la vall de Sant Llorenç de Morunys o dels Piteus, al NO. de Berga i avui Bisbat de Solsona.* *

L'Esglesia d'Escales la trobem dedicada pel Bisbe de La Seu Nantigís en l'any 913 i el seu Monestir també figura en la Bullla de papirus *del Papa Silvestre II, atorgada en l'any 1001 i que's conserva en l'Arxiu de La Seu.*

Fem entrar en la col·lecció algunes cartes de particulars adreçades als Bisbes en Ponç de Vilamur (1230-1257) i n'Abril (1257-1269). Algunes d'elles ja quasi se surten de una regla que'ns haviem

---

* Veus-aquí la veritable situació del Monestir d'Escales, segons se desprèn de la següent escriptura de donació, atorgada pel Comte Borrell a XIV de les Kalendes de febrer de l'any XXVIII del rei Lotari, fill d'en Lluís (any 982).

Extractem d'un pergamí de l'Arxiu de La Seu : Donació feta pel Comte Borrell de unes terres i vinyes, cases i casals, etc., junt amb els *que sunt in Kardosenario*, a la casa de Sant Pere Apòstol *qui est fundata in ualle Lordensi in loco cujus vocabulum est Scalas, Cenobii de Ipsa Currize...* Si el P. Villanueva hagués trobat aquest document hauría pogut veure com el Monestir de Sant Pere d'Escales no era en l'antic *Pallars jussà* (Conca de Tremp o d'Orcau), prop d'Isona o Llordà (*Viaje literario*, t. XII, p. 30), sinó en la vall de Lord o de Morunys en el Bergadà, que és ben diferent. En aquesta vall de Sant Llorenç o de Lord hi ha un santuari dedicat a la Mare de Déu que molts escriuen *del Hort*, intentant explicar l'etimología de la paraula *Lord* i no lograntho.

imposat, ço es, publicar tant sols aquella documentació en vulgar inclosa dins la primera meitat del XIII *segle; amb tot, com que's tracta de documentació lliurada per particulars i no són documents segons formulari ja conegut (la qual cosa dóna al text una importancia de no poca consideració) hem cregut prestar un servei als nostres estudiosos en incloure-les dintre el recull de textos en vulgar fins a mitjàn segle* XIII *inclusiu.*

Cal fer notar que un dels documents de la col·lecció ha vist la llum pública ja dies encara que no segons el nostre mètode i criteri. Obté el nombre XVI de la nostra llista i és la «carta en lemosin» (!!) *que publica i traducix al castellà (per cert amb alguns errors) el P. Villanueva.* [1]

Una observació per acabar : primer que ningú més fem la publicació d'aquests documents catalans antics segons un mètode o criteri llingüístic, ço és, posant en cursiu tot ço que en el pergami és abreviatura, tot ço que se supleix; notant-se d' aquest mode tot ço que s'afegeix en la transcripció, TOTES LES LLETRES QUE S'INTERPRETEN. [2]

---

1. P. VILLANUEVA : *Viaje literario...*, t. XI, appèndix XXIV.

2. El citat autor francès A. GIRY parla en un sol paragraf (p. 470), després de ponderar-ne l'importancia, de la publicació de documents en llengua vulgar. No's descuida de recomanar «l'exactitude la plus minutieuse dans la reproduction des originaux : il faut avoir soin par exemple d'imprimer en italiques les lettres que l'on supplée en résolvant les abréviations...

Ens plau manifestar que'l projecte de formació del present recull ens fou comunicat amablement pel nostre bon amic i company Mn. Antoni Griera, Doctor en Filología i treballador infatigable. Ens complavem en repetir-li des d'ací les més corals mercès.

1

SENTENCIA DONADA PER EN MIRÓ, VESCOMTE I ALTRES JUTGES EN EL *Placito* QUE'S TENÍEN EL BISBE DE LA SEU I EN RAIMÓN GONBALL SOBRE ELS LÍMITS DE GUISSONA I RIBELLES. — Anys 1036 - 1079.

..... et monstre remon ipso termine ke proclame per ribeles que est de | ción ad enlá. che agtanám ple lomónstre dela. komloté de(za) | ad riba de scio et sin fan batalla et suo omine de remon gonball ývenz | ut predicto episcopo teneschat ad iam dicto remon gonball ipso termine. et emendet | ipso malo quod ibi apreenderit ipso kauallario dereimundo sicquo | modo fuerit iudicatum per directum. et si ipso suo omine de domno episcopo | ývenz. similiter tenescat remon G. ipso termine ..... | et si iuenz ipso suo omine de domno episcopo | quod remon gonball. lio iakescha elio detenescha per escrito. et si ipso suo | omine iuenz de remon gonball similiter tenescat et iakescat ipso episcopo per | escrito. eke sia enso assemblament de ipso episcopo sio fará el prime | rr ..... aut o rechulirá de remon gonball, et enquale que | remanserit ..... ipsa batalla similiter iakescat et | teneschat per exuacuatio scripture. et ipso die que metram illorum ca | ualers impotestate de ipsos omines quin faciant ipsa batalla dicat | ipso episcopo si pharan el primers ipso tromiment. (?) ol rechulirá de remon | gonball. *

---

* No cal dir que tots els accents i punts, continuats en el text, són copia fidel de l'original. Els punts suspensius indiquen els espais illegibles.

II

Fragment d'un jurament feudal. — Any 1107

Juro ego ermengod iocbert ..... ad te gauceran mir ..... et deincebs non te dezebre ..... de ipsos kastellos de iosa et de orsera et de S. Romani et de gosal neque de ipsas fortedas ..... noles te tollre. ni les te tolre. niles te uedare. nileste uedare niles contendre. neque ab forsfactura neque sine fors factura. Et p*er* quantas uegadas los recheras o les me rechiras ..... potestatem deliberam de eos ..... sene uestro engan ..... adiutor ten sere sine uestros engans ..... Sicut superius scriptum est si otenre et o atendre ..... gradiente animo sine forza.

III

Jurament de fidelitat atorgat per en Mir Guitart a en Galceran. — Any 1131.

Juro ego mir guitard fillg d*e* gebelina fem*in*a. ad te galceran fillg d*e* adalez fem*in*a et ad te stefania | filia d*e* loucia fem*in*a. et ad te galceran fillg d*e* stefania fem*in*a. q*uo*d d*e* ista ora inant fedels uos sere | d*e* uostros quars et de uostres uides et d*e* uostres me*m*bres q*ui* en uostros cors setenen. et de uos. | tra honor che ara aueds ne anant p*er* ab lo meu c*on*sellg acaptareds. p*er* nom*e* d*e* castro d*e* orsera. | et d*e* castro d*e* iosa. et d*e* senromá. et d*e* fortedes chi ara isón ne ana*n*t iserán. ego mir gitard acsi | suo tenré. eus oatendre p*er* d*eu*m et hec s*ancta*.

Hoc fuit factum anno ab incarnatione domini nostri ihu. xpi. c. xx x. i. post M. X. kal. Aprilis.

IV

Capítol de queixes presentat pels homes de Sant Pere d'Escales al Bisbe i Capítol de La Seu, per tal que llurs hisendes foren víctimes del furor d'alguns malvats. — Segle XII.

Zo son clams de tons los homens de senpere descales luin ni prob que fan | asentamaria ealbispe eatot locouent den. b. dezuilar ede sonpare. que | an la casa de senpere afolada edesteita eogans com primerament perles | sues oradures eperles sues folees eperloteit seu quezel faie. fo lacasa desenpe | re trencada erobada ecremada. eno per clam desenpere ni desentam | aria dela set. ahi ilex trascne .I. libre que uene LX. sol. an. p. uila. etras | hne autre que uene alacorit. XX. e .V. sol. perque senors lesgleriane pis seruid | a. outra azo ala onor uenuda enpignorada eogans com. inprimis losmo | lins decaned per .CC. sol. inpignora. elomas de la sala doora que solie dar asenpere | depa ede uino ede carn. lameitad eper. LXX. sol. que .b. nag tornao asensum | que no fore obs ala casa per .M. sol. elsensum daquel mas almes inpignora. ean | aut losmolins delacorit eles ioues els quarts ames inpignora per. C. L. sol. ahi il | ex lesconanimes quessolien laurar ab la ioua atornades asensum. per auer quenpres | perque. III. clerges que isolien estar ara nonie sta for .I. eaquel mori de fam. ara sen | ors dels homens. delaonor quenaditans perque los homens nopoden sofere primeram | ent .G. dezamorera. e A. zafont. enarloui. engerat. aquens totes .IIII. que naditas | on nos som fort. clamans. ara senors ogans les males feites autres que zel fa enlao | nor. primerament .II. mases auilalta que roba per .II. uegades eitfe be demal qui ualg | be .M. CC. sol. et alia uice ueng az alberg den .G. demargenedes emenasen zospor | cs ezbous etot aitant cant itroba perque zomas neualra totes temes meins ene perdud | eanant ueng elmas delamuntad uingui .II. uegades efas demal qui ualg .CC. sol. end | iners eanean tornai elmas ilex delamuntada epres lome elauer elaroba etengo pres | tot .VI. senmanes eacab desis senmanes fet pleid zelome efetlo iurar manues | su

ase*n*cristoual de buse q*ue* nos senclamarie. tot azolifet aq*uel* om p*er*nelet q*ue* no auie | eana*n*t ue*n*g .I. iouenob estar p*er* nom. Joa*n* dese*n*clime*n*z q*ue* ere natural dezacorit ep*re*slo | p*er*q*ue* ocom dauer q*ue* sauie ep*re*s zauer seu. ecom losenmenaue p*re*s el e nouolie anar | ep*er*zo car el nouolie anar preslo pez collonsecuidal ociure etenglo p*re*s efetllo | rembre. eagne tot lo seu p*er*nelet q*ue* el noauie. ecan exi desonpoder tetlo iu | rar.. manues q*ue* nosen clamarie. eana*n*t los molins desenpere delacorit q*ue* foren | cremans esderocan*t*s. p*er* lo feit del eana*n*t fals en. b. dega autre mal als homens de | lacorit. metse encouene*n*za abzoscaualers eab los home*n*s depes q*ue*ls p*er* fer dez seu | esobre azo el nols ate*n*re daq*ue*l feit. euene*n* aq*ue*ls sobre los home*n*s delacorit. epig | noren los home*n*s eso*n*ne robans p*er*q*ue* los home*n*s san apagar. aq*ue*l auer. eanant | ate*n*gu*n*ds desuedads los home*n*s delacorit de*n*trada dequaresma enza p*er*nelet q*ue*n | os noauem. mei*n*s detot azo apledeian*t*s los home*n*s delacorit p*er*potreita dauer eno | p*er*nelet q*ue* enels trobasena agud de cadau q*ui* .xx. sol. q*ui* .xxx. q*ui* .x. ede tot azo som | clama*n*s nos de ions aq*ue*sts clams edela casa descales q*ue* el adesfeita. eatenemne. a | sentama*r*ia albispe eatot lo couent. q*ue* sen drez tot aq*ue*st feit. enlaguerra den. G. de | beleuezer ede. G. dese*n*tafe donare*n*se los fils de*n*. br. dega. ezels tenie*n* lacasa enpoder. ede | sfere*n* .IIII. mases ab en. G. debeluer.

V

Relació d'alguns fets contra varies Iglesies. — Segle XII

R. de ribes. tol eccle*sia* de ribes. he de fostega. he de chers albs. he de pardines. he totes les altres dentre lasua t*er*ra. El he hug de naua dalbergar he de forces ha fer als clergers | Gauceran durg tre*n*ca leglesia dadac. b. dalb he sanc q*ui* si hanfeir castel de leglesia dalb. Narsen durg he in R. de castelbo macip q*ui* albergen los oclergers forcuia me*n*t. | R. de palerols hu mas ha uila labent. Arsen de fula tol. IIII. modios. haro . sed. La donna demacanos tol los alods. eccle*sia* de estol. bacalars de uilag tol-

gren lo mul | ad cap de scole. Raholf tarbera he so fil hel monge de cuxa qui tol ecclesia de tartera. b. araculisa qui fa ecclesia ha in monte cerdano a forca del bisbe.

VI

Coses robades als homens d'Ostafrancs. — Segle xii

Hec sunt res qe. B. de peramola enaramia tolgren als omens dastafrancs. A iouan beren | ger. ea. R. tora. iii. miger. de for. que ualie sete sol. una quiega. e. ĩ. somera que ualie | xx. sol. ea jacme arbert traseren loui de la tona eportaren lossen acuncabela etren | caren lafrancea deleglesia durgel. epreseren. A. nebot. dret que auie | fermat egiat que lauien. etrascenlo delesglesia pres emans ligades menarenlo acunquauela | e gren lo. iii. dies pres en la (tout) ge. eagren ne. iii. besties ereemeles. | lxxx.ii. sol. e G. dofegat tole ad. A. nebot. xxviii. oveiles. e B. de peramola cobre | les per treues. emonede neguna ad A. nebot emesles en pret en la compra de cuncabella. | per xxxvi. morabatins entreles els esplets qe auien feit de iii ans. etol | gren an. G. de ssegarra. i. bou. eréémel. lxxx. sols. etolgren an. G. A. xc. sol. etolgren an | A. caualer eanmartel. i. bou. ereemerenlo. xxxvi. sol. etolgren an Gerat dezpenal | xc. sol. etolgren. an. A. montaner. ii. someres eréémeles xc. sol. etolgren an. R. mir. | ii. bous. etolgren. an. P. nebot. xxiiii. houeiles. e. ii. uaces. etolgren an B. | ferer. x. oueiles. e viii. aiels. e i. tona etolgren an P. toro. i. arca. etolgren | an b. lagaios. xx sol. etolgren an A. rog. i. tona. per xl. sol.

VII

Remembrança de les queixes dels homes d'Aiguatèbia (Conflent). — Principis de xiiie segle.

B. od | veger del Comite leua de els pugals. xviii. uacas. e nafra. i. homine | per mort. elpreborde dexes de la bestia. epres. lo baiuli. eacne. c. v. sols. | pere guilem de uilafranca. per. i. mul e per. i. garnaxa que uene | an minu. ccc. sols. peniora. per la ost doltrera hac | .B. ot. xxx. sols altra uegada. B. ot aqua tepida

caualca. eleua lap*re*da | ehac ne. CC. sols. e. XL. oueles que bareiga. la meinada del | comte alberga ad aquatepida. C. XX. besties. e agren dels pug | als. XXX. sols. mes. G. d*e* aniort alberga. XV. besties guile*m* d*e* caporta lès | i amena. ponc dixa alberga als pugals. II. uegades. eagne. XV. sols. | e ..... XX. sols. d*e* aqua tepida. los omes eles besties menaren acogols | obrar ab comduit. el met*e*x comte alberga ad aqua tepida | alemparar d*e* so ab sa meinada. aluenir los ho*mine*s d*e* uilafra*n* | ca albegaren als puials. p. d*e* beders. p*er* m*a*nam*en*t d*e* G. daniort | hac d*e* nos. L. sols p*er* I. ho*mine* nostre q*ui* crem*a*. III. cortals. nostres | metex. aluenir ades d*e* beluis. B. ot. ab los aragones. hac d*e* nos | LX. sols. els ho*mine*s d*e* uilafra*n* albergare*n* ab nos aluenir. del primer | boage. M. C. sols. del segon. D.CC. sols. d*e* altre boage. DCC. sols.

VIII

MALS CAUSATS A L'IGLESIA DE PUIGFALCONER* (PALLARS). — Any 1242.

Hec est memoria q*ue* fa A. borel d*e* les co*nten*coz qui so*n* estades e*n*tre el. e R. de mo*n*cor | e G. d*e* Zacosta. els altres p*er*q*ue* el ag aessir dez pui falchon*er*. Inprimis G. d*e* Za | costa auie V. ainels e V porcels eio p*re*geli q*ue* me*n* des delme eel dix mi q*ue* lon soferis tro | alaltran efio eagne VII puis edixli q*ue* men des delme enome*n* uolg donar ..... | de G. d*e* mo*n*cor acel altran s agne altres VII edixli ep*re*geli q*ue* me*n* donas lo delme edix | q*ue* nome*n* darie ge*n*s eoforen III ans dixli ema*n*neli q*ue*m fermas dret tres uegades oqua | tre p*er* tal q*uar* ep*er*nat*es* d*e* leclesia eodeuie fe*r* dix q*ue* nome*n* fermarie res q*ue*nom tenie p*er* | seino*r* q*ue* aegme greu eagle*n* adir mal eel e*n* R. d*e* mo*n*cor dixere*n* me*n* efere*n*me*n* feri | re*n* mi ep*re*ssre*n* mi tre*n*chare*n* mi monalb*er*g erobare*n* laglesia traserene pa efo*r*me*n*t | reqererinimi ab bastons ab sogoui*n*as qe io*n* nag aeissir ab louestime*n*t uestid q*ue* no no | saua eissir daltrame*n*t aqel dia eless fo b. d*e* b*er*ga afo*n*c

* Hi havía, segons el present document, un poble d'aital nom amb la seva esglesia. Estaría prop de Galliner. No sería aquest mateix poble?

epres abels eabmi que lo dia de sen ma | rch. que fossen ariba de nugera eel que posarieo si nos ouoliem enonsen pog mauenir | per tal quar no iauie qui tenges lamia rao Mannam. R. de burget que li fermas dret eio | dix que nonoiauia agisad for qem donas dia eqe serian agisad de fermar ede respon | dre ere diuenres dia el dix que lo dimenge lenfos agisad atremp si no que fos uedad | eami paregmi queifos mal iugad que atercer dia donar nom parie dret ea di | menge sobre tot som falid seinor daiuda eomens de consel foread eirad prege | an G. de per alaua que los omens mauien tolt laun si elimi la orde i tolie qem leissas | morir nomere bel ni bo que el aqual gissa podie qem trasqes de aqel trebal eel | parla abels qe si anar men uolia solt equiti de totes coses que fer opoges eque | iaquisa leclesia eio pris lassolta dels perlartiache foranc aqesta mia bocca no par | la que renuncias mes per lo mal que omliauie feit que dix que deus itrametes | maledicció. Si els dien que iolaedesfeita ni endeutada quan ion nen pare P. de zafont | deuie ad. agilan XXX.II. sols. epagelen so XV sols. quen deuie locapela dorchau. VII. sols. | de forment VIIII dordi eu quintal doli edeuie ablachet III sols. de for per lacapte del uispe | epagen io VI sols. elesalen. b. de burget lameitat de les exides el mas de b. mox que re | nucias les ecclesies per tort quel capela dorchau tenie ala ecclesia dez pui fos epleid em | poder de. b. de burget eag nafer missio que couengen al maestre. V. sols eper aqels que | uenen mig quintal doli. b. de Berga ere(fran) loli per decem sols. eagne b. de burget VIII | sols edos s. de forment per tere mes que la auia aredad de besties groses emenudes epo | res egalines euexels ed(impse) areus de alberg. eaperdud lecclesia dez pui ela | de fonc CCC ssacrifis ede pus. e mil almones epus remanides adonar | tot per colpa de R. de moncor preg io adeu que el lon leis penedir. | Veedors eoidors P. de zafont. G. riba. G. de moncor. G. picher | P. de riu. R. pico edaltres moltz que la uila dez pui falchoner fo | robada etrencada que no romas per comunimenz de baile ni de ueins | eque los omens de fonc sen mangaren un porc qui ualie be VIII sols. | tot aico siebe sie mal fo feit per R. de moncor eque io A. clerge ifare | ueritad cela que sent ecclesia uula per dret. Actum est hoc M.CC. | XLII. | tot accest don eaquest destrig met io A. clerge in memoria d R. dorchat | qui de man qan pora sens.

fi q*ue* io no*n* fare d*e* mos dies uiue*n*z senes el ..... | q*ue* tot euegut p*er* G. dezacosta ep*er* R. d*e* mo*n*cor aleclesia d*e*z pui.

IX

Treves fetes i firmades entre en Ponç de Vilamur, Bisbe de La Seu i en Roger, Comte de Foix.* 1244. Abril, 11.

Coneguda cosa sia com nos en Poncz p*er* la gra*cia* d*e* deu bispe durgel. E nos en B. p*ri*or e*t*ot lo capitol daq*uel* log p*er* nos ep*er* totz los no*st*res omes ep*er* totz nostres ualedors dona*m* treues fermes abona fé eses tot enga*n* auos en Rog*er* Comte d*e* foix e Veczco*m*te d*e* castelbo e | atotz uostres omes e uostres ualedors daq*ue*st p*re*sent dia tro apentacosta e daq*uel* dia tro ad. I. an eda-q*ui* ena*n*t p*er*. XX. dies d*e* pus q*ue* les agessem retudes al uostre batle d*e* castelbo p*er* u*ost*res letres emfrels q*ua*ls no faczam mal auos ni au*ost*res omes ni auostres valedors. | E nos en Rog*er* p*er* la gra*cia* d*e* deu Comte d*e* foix e vesco*m*te d*e* castelbo p*er* nos ep*er* totz no*st*res omes e p*er* totz no*st*res ualedors dona*m* treues fermes a bona fe eses tot enga*n*. Auos sennior en Poncz p*er* la gra*cia* d*e* deu bispe durgel e an. B. p*ri*or e atot lo Capitol e au*ost*res omes e au*ost*res ualedors daq*ue*st | dia tro ape*n*tacosta p*ri*mera qui ue. e daq*uel* dia àd. I. an. e daq*ui* ena*n*t p*er* XX. dies depus les uos agessem retudes al u*ost*re batle d*e* la Sed. p*er* nostres letres. emfrels q*ua*ls no faczam mal auos ni au*ost*ra terra ni au*ost*res omes. ni au*ost*res ualedors. E mete*m* en aq*ue*stes treues. A. d*e*cz cas | tels daci tro asent mich*el* d*e* sete*m*bre p*ri*mer q*ui* ue. e daq*ui* ena*n*t tro retudes les ages. A. d*e*cz castells p*er*. X. dies. E si posada era la discordia entre el el Capitol ad aq*uel* dia. q*ue* fas entotes les treues desus dites. p*er*o uolem nos en Poncz bispe e nos en B. p*ri*or el | Capitol durgel aua*n*dit. enos en Rog*er* co*m*te d*e* foix e vesco*m*te de castelbo q*ue* si ses deuenia emfre aq*ue*st tems d*e* sus dit q*ue* negu mal o negun dan fos feit de la. I.ª part ó delautra

---

* Ch. Baudon de Mony, l'il·lustre historiador de la casa de Foix, esmenta aquest document, però no'l copía, en la seua importantíssima obra *Relations politiques des Comtes de Foix avec la Catalogne*, Paris, 1896, t. I, p. 178.

on treues fossen trenchades czo que deus no uolla. que aquel sia emenat emfre. xx. | dies aconeguda den. R. de iosa eden. G. Bernad de luzenag. depus que ac lo aurien conegud edepartid. E aczo desus dit prometen seruar e tenir nos en Poncz bispe auandit abona fe eper nostre orde emparaula de preuere. E aczo meteix promet io. B. prior per mi e per | tot lo capitol abona fé e en nostre orde. E uolem emanam que czo juren de tenir ede seruar nostres omes desotz escritz. per els eper totz los autres de nostra terra. sczo es assaber. G. de cerdaina. P. ramon de nabiners. R. gerau. R. de cherol. R. den vget. R. de senta gracia. G. de | montella. G. dartz. G. poncz de pocz claus. Ramondo. R. pere. Marti darcz. B. de cases Rubert. B. de banat. P. dordinau. G. cherola. Berenguer desterre. G. de uila migana. B. montferrer. G. id. P. de lorda. G. bosch. B. de riu. G. sichard. E nos sobreditz omes | de la sed e de montferrer tocads corporalment los sentz quatre auangelis de deu juram que faczam tenir e obseruar anosmeteix e atotz los autres proomes del bispat e atotz nostres valedors totes aquestes coses sobredites. E nos en Roger Comte e veczcomte prometem per nos | eper totz los nostres omes de la nostra terra eper totz nostres ualedors seruar etenir tocadz corporalment los sentz quatre auangelis de deu tot czo que desus auem dit. E uolem emanam que aczo juren de complir e de seruar nostres omes desotz escritz per els eper totz los autres de nostra terra. sczo | es assaber Berenguer de castello. R. de paris. B. de paris. R. de Sauartes. P. de montanorto. Ar. de cercheda. R. marti. P. den bord. A. de malgrad. B. garsia. R. de palig. De uilamigana. P. alaman. P. de pug. De stamarid. A. ribes. R. sagrera. P. escuder. | De be lestar. P. dalas. R. de cornellana. On nos deuant ditz omes stocadz corporalment los sentz. IIII. auangelis de deu juram agradosament que tingam e obseruem totes les sobredites coses eque ó faczam tenir e obseruar atotz nostres omes ea nostres ualedors. eper | neguna manera no i uingam encontra aixi deus nos ajud els sentz. IIII. auangelis. E nos auanditz bispe e comte prometem lau alautre per bona fe que no retebam en re del nostre homejer ni natrador ni per neguna manera no soffiram negun ome que mal aja feit en la terra | del autre. en aquesta gisa que aquel que feit ages lomal en la terra del altre eque clam ne sia feit an que sen pas en la terra del autre que negu de nos nol soffira entro aja feit dret ason

sennior en son poder de tot czo que sen clam. e si dret fer no uolia. que negu | nol soffira eque om lo iet de la terra. E amajor fermetad daquestes coses sobredites posam nostres segels. Actum est hoc inter Sedem et Ciuitatem apud Sanctum fructuosum. Anno xi. M. CCXXL. quarto. III Idus aprilis. Sig. ✝. num Rogerii Comitis et Vicecomitis. Qui hanc cartam firmamus et firmari rogamus. | Sig. ✝ na Lupi de fuxo. et Ri. de durfort. et. b. de belmont. et. A. de pradel. et. b. de toralla. et. b. de mur. et. g. bernardi de luzenag. et Martin petri Narbone. et. B. burdi. et. g. de mirales. et. g. ysarni. et. b. de durfort. testium. | Bernardus ueciad notarius publicus sedis urgellensis hoc scripsit. et super scripsit in. IIIa. linea per la gracia de deu ✝ die et anno prefato.

X

Queixes contra na Maria de Corsà. — 1248, Febrer, 15.

Jo en. P. ualenti me clam auos en F. zacosta batle | del senior bisbe en sanauga. de na M.a de corza que te les | coses den. B. de corza les quals son ami obligades per | rao de fermanza que fereu an. B. pintor. de XXX. me ..... | per en. G. de ratera. de les quals dites men clam auos | per rao de na brunissen tila del dauant dit en. B. pintor de | funt. quens ensie feita justicia ecompliment de dret salues | totes mes raons emes excepcions decrexer edemir | uar ede mudar tro alafi del pleid. Anno domini M.CC.XL.VIII-XV kal. marcii.

Jo en. P. walenti meclam auos en. F. czacosta batle del senior | bisbe en sanauga de na M.a decorza.

XI

Lletra adreçada per en Dalmau de Sant Martí al Bisbe de La Seu en Ponç, reclamant-li una paga. — Anys 1230-1257.

Alamad et alonrad senor en. ponz de uila mur per la gracia de deu bispe durgel. de mi | en dalmat de sent marti uostre amig

euostre caualer salut ebona amor per tots | temps faz uos ser saber que io noe micha de lapaga que uos mi promesses quan mages de ca | set(?) per io sener uos preg aisi com asenor et amig et aparent perque sener quan ioe gran | obs aquest auer que uos lom pagets perque sener quan totes les mies penores son totes | daset per zo quan io esperaua la uostra paga perque sener no uulats quei aia mes dedon si no que ne agud | estres sener faz auos saber que amie uengud missacger den simon quea gerra ab tots los omes dosona | per zó quan mante en. b. de zariera perqueus faz saber sener que si nols mide uiets sius pregaria quels donasets atan | gran obs com ara me.

XII

Lletra d'en Peramola an en P., Bisbe de La Seu.—Anys 1230-1257.

Al onrad en. P. per la gracia de deu bispe durgel demi en peramola. salut. fac uos saber (senor que lom) | de bordel que uos me demanatz que nous sen quid esser tengud per co quar ual me (dexo e per que) | era uostre hom per bordel eper aico nous sen quid esser tengud quar possad no la (don ni) | sia segnor no pero ion ire uolenters aconeguda dun om saui efarei uolonters co que dre | ta.

XIII

Lletra del Comanador de Vilamur al Bisbe de La Seu en Ponç sobre afers particulars. — Anys 1230 - 1257.

Alonrad senjor eamic en. P. per la gracia dedeu bispe durgel. demi. frare. B. delirij comanador deuilamur. Salutz | ea mors. faz uos saber que ioe corectes les letres quem enujas adir dels canonges edela guarda equeusa | feita gracia lo papa que nous pusche hom uedar de uostra uida ede. x. le(gims) ab cura. xviii. meins | decura econtra del abat de sent. Michel. econtra en. G. de-

mo*n*cada. edel feit del co*m*te de*f*oix cujda*m* | recaptar tot be edela glessia de*t*remp ede gissona. estirs de frederjc q*u*esobre la t*er*ra dela glessia | eara uene*n* do*us* cardenals deroma edalo de*n*. G. demo*n*cada edels altres q*ue* no uole*n* fer reside*n* | cia q*ue* uos auetz poder atotz tems q*ue*l los toletz. eq*ue* nols ti*n*ge prou indulge*n*cia q*ue* nage*n*. Ecre | et. B. de*p*art de*n*os en totes cosses q*ue* el nos dira siauosplau. El sagrista q*ue* se ben portat de | uos en cort ede totes u*ost*res cosses aixi co*m* p*ro*hom de*u* fer. efed le*n* gra*cies*.

XIV

Lletra d'en A. de Saga al Bisbe de La Seu en P. sobre afers particulars. — Anys 1230 - 1257.

Al onrad paret etamig. P. p*er* gra*cia* de*i* bisbe durge*ll*. de*mi*. A. de saga. S*alut* et amorem. | sapiaz. S. p*er* la ferma qeus fit an. R. de foix li acabe. tots los diners apoycerda. | e a mes lomeu kaual. edaltres pi*n*gnores q*ue* nome*n* uolg fer nul alongame*nt*. et agili | adar. VIII. sol. et. IIII. d. p*er* cada mo*rabatints*. q*ue* dire*n* apoycerda. q*ue* aita*n*t ualia enomeni | uolg re laxar. E ca*n*bele*n*. de. LXX. et. VII. mo*rabatints*. pagaz cels q*ue* anos deuia. E p*reg* | uos. S. com amig q*ue* uos me fazatz pagar q*ue* sapiaz q*ue* gran don ie. enom garda | en re enq*ue* metrem uolgezez. E p*reg* uos q*ue* ig trametaz q*ue* mo faza acabar.

XV

Informe per qüestió d'heretges. — Any 1250

Anno domini. M.CC.L. dix. M.ª pocha. an G. cl*er*ge. ean P. danorra. | e*n*alosdaua. lap*r*imicia. q*u*ifembres eretges. ca*n*p*reg*aue*n* deu deu. ma*ns* | cubertes. sa ie nolaue*n* enermesen de terrers. fa. aq*u*el semblan*t* | ca*n*ne eneglea. dix M.ª poca an G. cl*erge*. ia dit. lodia. de*s*enualen*t*i. | daua*n*t. so*n* fil. q*ue* Ra*m*. fogeta.

dix. ca*n*. en soler. ere malaute | q*ue* tramesesen anfoget. q*ue* uinges. eca*n* el uenie. ere. prim. | son pasad. euiu les portes del castel. d*e*sencadenar. ana | barcelona. qui*n* metie. IIII. homes. q*u*i li fo sembl*a*nt. q*ue* fossen. | eretges. enabarcelona. p*r*egal. q*ue* no*n* fos dexalada. q*ue* amigs. | eren. e el respos. q*ue*saber ouolrie. diriauso. sino me*n*d*e*xalanets. no fare. ia. azoe. enbla*n*c. entalafer. en Guiamet. | es q*ui*uene*n* ueer. mo pare. egiras. en foger. euiulos entrar | en casa. d*e*nferer draper. euiu q*ue* ere*n* IIII. homes. ele*n*dema | aluespre. mories. eniosa. edix M.ª pocha asafila. ean miro. q*ue* | anasen ueer, q*ui*l uetlaue. eels uiure*n* lux ta*n*cad el malaute | abian daq*ue*ls. q*ui* labrigaue. encara dix mes M.ª poca. aq*ue*l dia elex daua*n*t. | son fil. q*ue* sino tornas enpelicer alagual. q*ue*s ne*n*traue sa muler enaq*ue*l | orde. azo elex dix safila nagl*e*a. encasa den G. cl*er*g*e* daua*n*t. na | ripola. esaneta. encara dire*n* mes. q*ue* pocs alb*e*rgs auie. engo | sal. q*ue* no iti*n*gese*n*. encara dix. M.ª poca q*ue* lauespra de se*n*tuale*n*ti. q*ue* | uéé. x. homes. eenaq*ue*ls. eren en lore*n*z. eguie*m* so*n* frare. elferer | e G. iosa. e P. ferer. e F. drap*er*. e R. d*e* serres. efoli semblan*t* q*ue* estras | loseretges d*e* casa d*e*n R. de serres, dix M.ª poca q*ue* ab la muler d*e* R. de | Riu. eabdaltres. passaue. alacasa. d*e* R. d*e* serres. edix. R. d*e* serres | a R. d*e* bardines ara uos compare q*ui*us ensenaue carera eus | tornaue d*e*mal ab*e*. creurietso. oc. io. uolenters. for nai*n*go (?) co | neg. ara do*n*cs calad q*ue*tro bad oauets. erespos lamul*er* d*e*nriu | na M.ª poca auetso oid. dix oc. oid. ela. M*a*ldials ui*n*ga sils costaua. | ta*n*t diner. com feu amo*n*pare. q*ue* nag lobispe. ia no op*r*eicarien | ta*n*t com fan. dix. una fila. d*e*na uilela ana M.ª poca. q*ue* lidirie q*ue* a | uie uist. sinola*n*d*e*xe*n*uie. no fare. ja. eq*ue* as uist. lospromes. q*ui* son aca | sa d*e*n a*n* d*e*s eres. fo en G. cl*er*ge acasa. d*e*n balager. emog*ue*li q*ue*stio. edix F. | drap*er* negu cl*er*g*e* q*ue* si metex nopod saluar. compod saluar som po*b*ble | q*ue* dig q*ue*negu cl*er*g*e*. nopod donar peni*te*ncia dreta. anulhom nea | neguna fembra. p*u*s asielex nopod prod tenir. erespos nabarce | lona. aq*ue*stz eretges q*ue* axi encauze ho*m*. q*ui*us e*n* mostraue enfe. com | uosen cabte*n*riets. eel respos nols q*ui*r nels uul. q*ue* no oizi | a*n*c. q*ue*eretges feesen uertuds. erespos F. drap*er*. pec sots. q*ue* nul ho*m* | qui entre*n* emparadis torn fer. u*er*tuts d*e*za. erespos G. cl*er*g*e*. do*n*cs | frare po*n*z. com fa d*e*z u*er*tuds p*er* el q*ui* tamfort encauza eretgia. sita*n*t | bona orde

tenen. eresponeren F. drapер en balager ena barcenona | queia uertuds de trare ponz nols pogensen prod tenir. que noiauien lur | fe. dix. B. paratge an G. clerge. quenos cuidare siles uestures. del. sefre | gasen acerts. dels eretges. que el los aportas. amort. azo dix lo dia de sancta | Maria de març. emplaza general. dauant la porta deleglea. erespos. R. | de seres. que si el. oconseguie. que el los aportas adexelament. ne amort. que el lo | pez iarie tot. dix na M.ª Martina an G. clerge. que pocs albergs auie en gosal que | ..... mengesen. que si fa masar emocunyad (?). el ferer esamuler. de nanglesa | ..... sa den G. clerge. dauant na Ram. ripola. que pus sent ere. aquel cors axdubla (?) | ..... es. que els donauen. epus sabeu que aquel. quels clerges donauen. *dix naglesa an G. clerge lo ..... M.ª ..... | ..... la uida dels eretges. eamonestad que el ..... eaxi. aurien la ..... | ..... de tots loshomes de gosal. eaurie puxes. tots sos drets | dels. que pocs homes son que rics. sien. qui no itigen. que si sa ..... | ..... elex. lo bisbe. epregaria deu que encara fosests. bisbe de nos | altres. cab. sapiats en G. clerge. que pocs son enesta uila ..... | tingen. eno aiats paor. que encara us amaran tuit. si uos ..... | ..... ts. tenir. per estra sapiats. be. que can uos moges. les paraule | s. quels eretges queren. acasa. den R. de seres. eio. que ifui abels. | tres uegades. efa tan gran merce quels fa be ..... | que els pregen deu. per hom. que enla uostra penitencia. nol ..... | deds. que iaia nostra fe. sino quens iuenim per cuberta. euos | siperauentura iuoliets tenir. ueiats uos aben F. draper. eaben | R. de seres eab na barcelona. eapriuadaduosen abels. que els uos | mostren. easi dien. mal. obe. dix na M.ª poca. esafila na guialma | ena M.ª Martina. en G. clerge quen iosa. engramened. enterrero | que eren morts en lur poder. dix naglaesa an G. clerge. laues | pra denseiacme que estauen los bons homes alacasa | den G. M.ª etrascelos hom, de aquela casa lodia des | en felit. emes los hom. encela. den R. de serres | euengren tres. eforen. v. eestegreni. VIII dies. | edepuis aquels tres. tornarensen aiosa. | dix mes naglesa. que daquels. bos. homes. que na | uie asolsona. eaagremunt. ealerida. easana | uia. ealased. eenlamuntania de prades. e de su ..... | ..... eres depus

---

* Tot lo que segueix és en el revers del pergamí i molt esborrat.

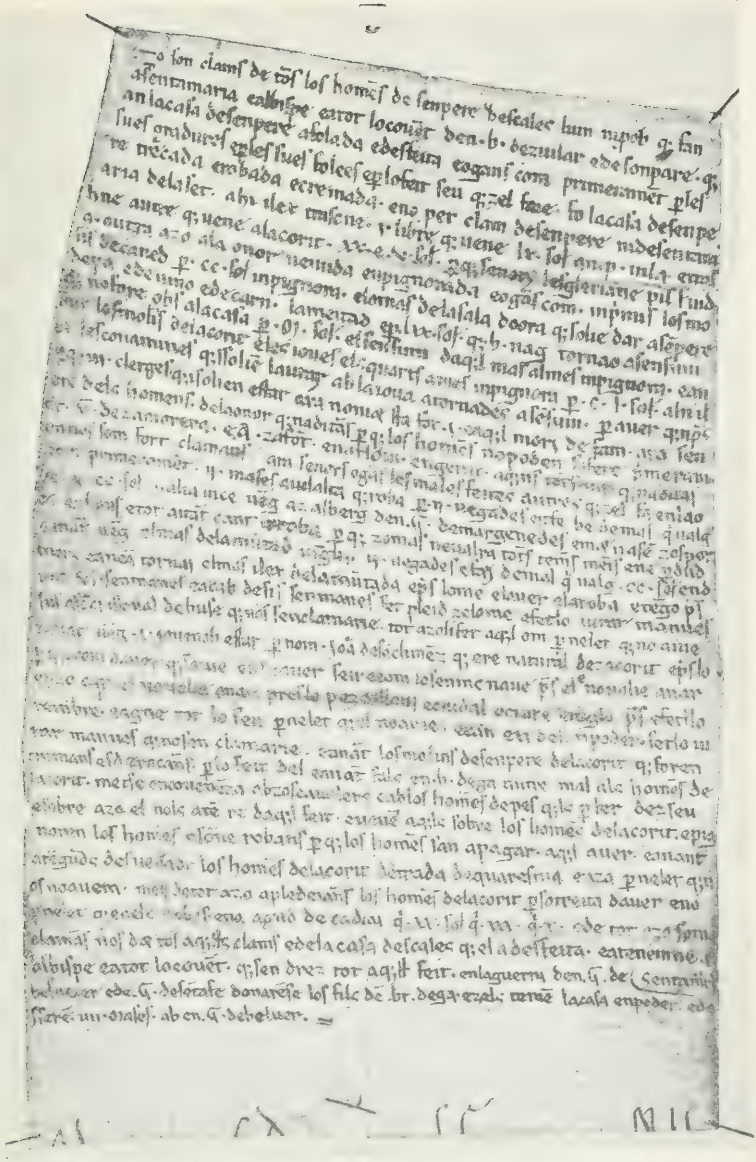

CAPITOL DE QUEIXES DELS HOMENS D'ESCALES CONTRA ALGUNS PARTICULARS

(DIMENSIONS : 347 × 224 MM.)

DOCUMENT TOT CATALÀ, MÉS VELL, EXISTENT EN SON ORIGINAL

XII^en SEGLE

ARXIU CAPITULAR DE LA SEU

senta M.ª dagost. dix naglesa an | G. clerge que eren, los bons homes. acasa. de. B. tor ..... | ..... la caualcada. de ripol. en | G. clerge. ana. ales ..... aaquela casa. per ..... | troba la muler. e na Ram. de lagual. econegue | les quei eren. ealuespre. tornai. en G. clerge. per escoltar | ..... si eren. ecostasi pertalmanera. quels ozi fer ..... | ..... enies. els ozi parlar. epenre. epixar ..... | ..... aquel dia elex dix naglesa. que haben gros. des ..... | ..... des ..... | ..... tadi dos. tres dies. per lafila, que no ere ..... | ..... pessada edos homes

XVI

Lletra d'en B. de Lliri, procurador del Bisbe en Ponç de Vilamur, amb la qual el posa al corrent d'algunes coses i li recomana ço que deu fer. — Per allà l'any 1251.

Alonrad pare seeinnor en. Ponz per la gracia dedeu bispe durgel demi B. de lirii humil seruidor uostre. Salut eamor besan uostres mans euostres peus. fem uos saber que nos | som sans ealegre la merce dedeu la cal cossa uolriem oir de uos emes de ueer. femuos saber que nos entram aperosa. x. dies enans de carnestoltes dauent. en. R. de ceruera | en. G. B. en A. de querol noi foren sino. II. dies enans que nos entraren dauant. lo seinnor apostoli edauant totz los Cardenals ab lo bispe de valentia queusne encontra | aixi com pot en tot segle els preicadors totz els templers els que aduxeren letres del fals archebisbe quere mort que deien que gleia durgel ere en gran mal per fali | ment de pastor eque iauie obs corretio en lo cap en los membres edel sagrista de girona. E uinguen. tuit dauant lapostoli esoplicaren quels ois equels fees oir a totz los | cardenals equels asseguras que no peressen mal per los uostres amics de cort. el oils. Epreposaren aixi com ious dire. Primerament dixeren que uos eretz homicida. eque. eretz | deflorator uirginum eque auiets pus de. x. fils equels heretauetz de la honor dela gleia. eque auietz feita moneda falsa eque auietz mal mes del bispat. ben la | meitat eque auiets iagut ab uostra sor. eab uostra cossina germana. edixeren que. P. ge-

rau ere uostre fil eq*ue*l auietz heretat d*e*l castel d*e* archez. emoltes | altres coses. efeeren petitio denquisitio enols uolg*ue*re*n* oir ans los ne gitan d*e*l palau a*o*ntadam*en*t... Puis p*r*ocura lo bisbe d*e* val*en*tia q*ue* agess*en* oidor enpe | trare*n*... En.. P. capoixo lo cardenal esapiatz q*ue* enq*ua*ra no an feit res ni fara*n* daq*ui* ena*n*t si d*eu*s ouol ed*e*im uos aconseillam uos p*er* bon conseil q*ue* uos ansuos | possetz ab totz u*ost*res enemics eq*ue* aq*ue*stz facatz anar ahontadam*en*t eq*ueus* p*er*cacets co*m* puxatz seruir la cort eaixi u*en*cre*m* los totz. e d*e*co d*e*l bispat m*e*tet | p*en*nora ca ela eque uosne siatz honrat. q*ue* no*u* pod*e*tz iaquir au*ost*res pare*n*tz. Estirs d*e*im uos q*ue* facatz sab*er* an. A. d*e*mosset q*ue* si passen p*er* roseillo q*ue* no fale | q*ue* no sien pres eq*ue* p*er*de*n* tot qua*n*t dura*n*. e si passen p*er*la t*er*ra d*e*l Comte de foix q*ue*n estie aesquiira. B. d*e*uilam*ur* eq*ue*ls peceig totz q*ue* puix ben fa-re*m* dret | q*ue* aixi ofeu fer larchebisbe de bord*e*l enq*ua*ra nolen an dit mal el d*e* ses mans nocis. I. clergue. enq*ua*ra earchebispe. efedo sab*er* an. P. d*e*uilamur eal. Comta | de paillars si passa-rie*n* p*er* lur t*er*ra enon estorcen p*er*nuilla guissa. esi podetz fer fer mal al te*m*ple alcu uostre amic q*ue* ofacats q*ue*l maestre d*e*l temple | en. G. d*e* cardona escrise co*n*tra uos alapostoli. euos auetz pare*n*tz enabotz face*n* mal euos sofrit los co*b*er*tam*e*n*t q*ue* puix siretz bispe mal grat | de totz u*ost*res enemics. entre*m*etet uos com siruats la cort eq*ue* pagetz los m*er*cad*er*s. eq*ueus* entre-m*e*tatz d*e* bels. II. cauals q*ue* aue*m* coue*n*gut. a. I. nebot | del apostoli qui*n*s aiude aixi co*m* pot euistes les letres no facats sino trametre. estirs die*n* q*ue* sots periur. Estirs an dit q*ue* uos auestz feita sesio. | Perestirs sapiatz q*ue*l sagrista de tarragona sente acab eacol ab uos d*e* feit ed*e* paraula en tal guissa q*ue* uos d*eu*etz amar el eles sues coses. | Euul q*ue*n facatz semblant al p*ri*or son frare eq*ue*l honretz en co q*ue* puxats. etingatz totz los can*on*ges en pau aq*ue*sta saon dara q*ue* sapiatz q*ue* nos uos hon | rarem da-q*ue*stz si d*eu*s ouol. Perestirs lartiache de (tode a) sen esta q*ue* adescub*er*t no*u*ste aul loc. estirs esta ab lo bispe enol tenim en bon eiut. Perestirs | lo procurador del bispe de zaragoza uostre nebot nose contrari aixi com pot p*er* nom. P. G. etrametet ne letres al bispe d*e* zaragoza sis fa ab son | conseil. Estirs del feit d*e*n G. d*e* jouerre femo aixi co*m* pode*m*. ei en J. danurri p*er* el esta ab u*ost*res enemics erenges ab els. on nosuos d*e*im q*ueus*

prenatz zo | que es alased que aitambe pleit nos aurem aixi com aixi. etrametet nos les actes del pleit den Jouerre. eaqueles den. R. de ceruera del artiaconat com fo cit | tat ni com donas la sententia tot co quen fo que maestre. Andreu lo uol tenir en cort lo pleit. El fa procurador. lo dega durgelet aconseil de uos. E donant | uos per conseil dret que facatz possar lo dega ab lo prior. Estirs sapiatz que nos auem totz dies. VI. auocatz. e maestre andreu quen fa gran mesio per uos | one obs que lli emenatz. Ejo sapiatz que fui robat eperdi tot quant portaua de les letres enfora. emaestre andreu donem co que obs me. E an dit ala | postoli que maior mal afeit en. P. deuilamur ala gleia que no auie lo comte de foix euolien empetrar contra el sino que nos los nestam certz. on el nos | trametre I.ª procuratio. Estirs nos trametem letres al prior eal.. sagrista. eals canonges que aquestz dien gran mal dels encort com so fan. Per co que | mils se tinguen ab uos. euistes les letres trametetnos uostra uolontat. Datum apud Perusii in uigilia Natalis DOMINI.

XVII

LLETRA DEN R. D'ORCAU AL BISBE DE LA SEU N'ABRIL, PREGANT-LI QUE PRENGUI INTERÉS EN CERT AFER. — Anys 1257-1269.

Al onrad seinor emolt amad en. p. dabril. per lagracia. de deu bispe durgel | de mi en. R. dorcad salut eamors. saber faç seiner auos que en. R. | de senta Maria capela de figerola conten ab lo capela dorcad dela qal cosa | neren enpoder del bispe qº. mort e. don io part auos que uos ueiets | en aquela cosa eque uulats que en. R. de senta. maria aie sondret ab leglesia. | de figerola car sapiats be que ion so pagat etots los promes de figerola. efac | uos saber mes enant que artiache de me tremes carta com uos lifacets tort | don ious prec que uos ifacats enaquela cosa per amor del edemi car sapiats be que iofaria | per uos en totes coses que uos uolgesets e sobre tot aço que creats e tingats per ferm tot | co que en. R. de sancta maria uos dira depart de mi. capela de figerola portador de | les letres.

XVIII

Letra den G. de Vilamur, prelat de la casa de Ribera, al Bisbe de La Seu n'Abril, demanant-li Crisma. — Anys 1257 - 1269.

Al onrad senor epaire. A. p*er*la gra*cia* d*e* d*e*u biscbe durgel. d*e*mi. G. d*e*uilam*ur* peralad | d*e*lacasa d*e*rib*er*a ed*e*tot locou*e*n*t* d*e*la casa p*r*eg*a*m uos sener q*ue* uos salud*e*z, si auos plad | sab*er* uos fem sener d*e*lac*ris*ma q*ue* uos d*e*uiez t*ra*met*re* alacasa d*e*rib*er*a q*ue* no*n* au*e*m gens aguda | don nos som eng*ra*n error car lo crestianisme tant se trigue p*er*ques clama*m* m*er*ce | sener q*ue* uos nos t*ra*metaz lacrisma. car sip*er* auentura sesd*e*uenie re q*ue* uos nons | naguesez q*ue* dir. q*ua*l feit d*e*l crestianisme.

XIX

Lletra den ..... al Bisbe de La Seu n'Abril sobre l'interdicte de l'Iglesia de Toló. — Anys 1257 - 1269.

Al molt amad he onrad senor en xprist. A p*er* la gra*cia* d*e* deu bispe durgel. Salut. et amor. Fem uos saber sener que auem uistes letres den. B. d*e* senta fe. | artiacha delna sobrel feyt d*e* la casa d*e* tolo la qual uosauez en tredita q*ue* | nos d*e* part del ne p*r*egassem uos. On nos uos p*r*egam sener axi com podem | q*ue* uos p*er* p*r*esgs d*e* nos soluaz la daua*n*t dita esglea he nos uedrem nos ab | uos he fare*m* fer al daua*n*t dit. B. d*e* Senta fe tota cosa que uos uulaz- | he si uolez sener resdenos sapiaz q*ue* som aparelaz ala uostra uolentad.

XX

Lletra del Capellà de Seró al Bisbe de La Seu n'Abril, demanant-li diners per a continuar un plet. — Anys 1257 - 1269.

Al molt onrad Pare e Seigor nabril perla gracia dedeu bisbe durgel del uostre humils capela desero Salut siauos plat oir | aixi com aonrat seigor e apare. Faç saber auos Seiger que ioe gran desig dela uostra uista e gran aiuda que auria ops de deu e | de uos. com uos Sapiats seiger que enrabinat meple dege. agran tort e gran desonor de uos e agran meins preo e sap aço | en bartolomeu capela detartareu. on precz clam merce alauostra seigoria peramor demi e peruostre pro e perço can (ó car) amie cuita e mes | ter gran queno pux segir lopleit quie entre mi e enrabinat. que uos me fermets esta carta queustramet duna poca deren | da que uen tro a. v. ans perrao del pleit enque so e aço faç per po deles gleia. e uos seiger | trametet me. I. mesatge e trameteus. | xxx. sol. dagremonteses. que io seiger noso pugut puiar auos perço car io mictem. e ple deg tots dies. e si | deus ouol ious fare ganar que ualga. c.c. sol. abona rao que io fare anar lo pleit den rabinat e meu en uostre | poder e ualraus be. m. sol. queuos auretz per bon dret de tort que el me te e io donlos uos ades. e aço prouare be | onprec e clam merce auos axi com aseigor onrat que uos me trametats la uostra ferma que iopuxa la carta dela uenda corobo | rar tro a. v. ans aixi com es contengut enla memoria que ioustramet.

XXI

Lletra del batlle de Arches al Bisbe de La Seu n'Abril sobre afers particulars. — Anys 1257 - 1269.

Al molt onrad senior na. A. per la gracia de deu bispe durgel | del uostre feel. R. de solanes. capela e batle uostre darques sia nos plau salut. sa | ber fac auos senier. quela dona nestefania.

ha atorgad. lo feit axi com auiem | parlad. ab que uos li pagez primera ment lo deute que ela hafeit enguan que | haestme apuiat en tro ha. CC.L. sol. e si uos uolez queion en tre dictor | per uos ales deutors trameted men uostra carta e rebre lo castel e les rendes. aixi | com dit es estres senier dic uos e preg uos e do uos per consejl per mi e per tots | los promnes dela ual que uos acabez lofeit e noidigaz deno. estres non par | lez al portador deles letres mastrameted nos ho escrit.

XXII

Lletra del Bisbe de La Seu n'Abril a ..... sobre ordes. — Anys 1257 - 1269.

Aprilus dei gracia episcopus urgelensis salutem ..... auos plau | tramet auos agesz. II. preueires siauos plau quels | ordenez. eschira atilolad sobre som patremoni. P. | atilolad de S. M. dolb capella. epreg uos sius plau si de | uez eser lasus dara que uezes uostre ardid | que uolrie ueire ab uos per gran uostre pro(u) | diant letres feria. V.V. idus junii in palacium de monzon | (orto).

XXIII

Lletra amb la qual alguns homes del Bisbe de La Seu se posen sots son manament en algun afer particular. — Anys 1257 - 1269.

Al onrad senor epaire per la gracia dedeu biscbe durgel demi. G. deuilamur peralad dela casa deribera. eden. J. | de carcibros. eden. bernat debonestare eden. amic de serra. uostres fezels omes. pregam uos sener que aiam | uostres. si auos plad. sener pregam uos si auos plad aixi com hom pot pregar som bon senor que deles pa | raules que nos euos auiem espreses. del feit dela degania el cabitle dela sed queuulaz que aien establitad |

q*ue* uage aixi com uoso auietz posad. q*ue* nos som aparelaz de-fer ede*d*ir zo q*ue* uos manez ni uulaz | enaq*ue*l feit eenaltre. tan-q*ue* uos siaz enla te*r*ra.

En el dors: — Alonrad senor. biscbe | durgel.

XXIV

Entrega de treves al Bisbe n'Abril per en P. de Abella. — Anys 1257 - 1269.

Auos senier nap*ri*l p*er* la gra*cia* d*e* deu bispe durgel d*e* mi | en. P. dabelia. salutz. fasuos sab*er* que ious red les | treues. e dejstz d*e*uos. p*er* zo car no uoletz pendre | so q*ue* fer podia ajxi co*m* o dixes. sobre la (iniuria .....) | d*e* cormed. e car sobre aso no*n* farets absolicio | deistz me d*e* uos. q*ue* d*e* mal queus faza nous en | sia tengud. et Jo en b*er* dabelia p*er* aq*ue*la rao red | uos les treues dojstz me de uos. testimonis. b*er*. | d*e* gosol. f. d*e* be-niure. f. d*e* castelio. Datum a | ..... IIII No nas september.

XXV

Lletra de n'Arnau de Llordà al Bisbe de La Seu n'Abril, agraint-li alguns favors. — Anys 1257 - 1269.

Al molt amat eonrrat senor eamig. nap*ri*l p*er* la g*ra*cia de deu. uispe | d*e* urgel. Demi. narnal d*e* lorda. S. eu*er*a amor p*er* tots temps. faç uos sab*er* sener | q*ue* io uos graesc molt. qan uos mauets obeits los p*r*ecs q*ue* uos fic p*er* la ecclesia | d*e* castello. don uos p*r*ec axi con mo atorgas modonets sens altre retinement | con io so aparellat d*e* uolentat ede*f*eit uos aser*u*ir. xta*n*t emes q*ue* uos no poriets | auer daqel clerge. eq*a*r uoso endo q*ue* uos modonets. esapiats be qan uos exirets | d*e* palars nous ielexa-rets melor amic q*ue* io uos so esere.

XXVI

Lletra del Batlle de La Seu a n'Abril, Bisbe del propi lloc, sobre afers de batllia. — Anys 1257 - 1269.

Al onrat seior april per la gracia de deu bisbe dela set de urgel demi en bernat | de toralla uostre caualer balle de la Set em io uos preg quem saludez efaz | uos saber que nom liurarem laballia aixe com uos auiez manat eprec | uos que lam facaz liurar anguiem darz aixe com couentat mauez | esimi auez obs ni uolez re que facam que ofacaz saber que sempre an obs | nea grans maurez.

XXVII

Lletra dels prohoms d'Araós al Bisbe de La Seu en A. sobre els delmes de la seua Iglesia. — Anys 1257 - 1269.

Al redobtador paire in xpo esenor. A. per la gracia de deu. uispe de urgel. dels clerges ede tots los promes de araos. | saluz epregen uos quels saludez. Fem uos saber sener que nos auem uistes uostres letres de clam. que. b. de to | rala uos a feit de nos deel deume dels escaris de uiros quens demane. que anc nul temps per uel ome ni femna qui | sie en la uila de araos ni en ual ferrera no uid fer la demanda de aquel dedme quel demane. eper aquela | demanda que el nos feue que nerem estaz el poder dels promes de ual ferrera eque auiem guarit que nos | dar nono deuiem que anc nultemps de nostra membranca no ere estat donat nidemanat per | quens par gran noueletat. perque uos pregam sener que nons lexets menar atort nins imenets. | que aquel deume ede la ecclesia de araos efo toz temps. ela uila euostra edeu esser uostra. | eara. b. de torala que tol ala ecclesia de araos eals clerges lo deume ela primia delaonor de uiros.

XXVIII

Carta de na Constança, Comtesa d'Urgell, al Bisbe de La Seu n'Abril, recomenant-li son capella en R. de Savart. — Anys 1253 - 1269.*

Dño. Episcopo Urgellensi—Al honrat pare et seynor Nabril per la gracia de deu Bistbe durgel. De nos na gostança per la gracia de deu Comtessa durgel. Saluts et paternal honor. fem uos saber seyner que en. R. de sauart capela nostre es mirue de feu segons los altres conpaynons seus. Per que nos pregam a la uostra noble seynoria que per amor et per precs de nos. et de nostres amics uos assignets ael per feu lo timonal que ia longament es estat feu daltres canonges de Balager. La tal cosa nos pendrem en do et en (ser)uij de uos. Et som apareylada de fer et de dir et dobeyr uostres manamens et uostres precs en tot ço que nos puxam fer ne dir. nos et nostres amics Datum apud Castelionem. iiij° - nonas Junii.

---

* Encara que no transcrit segons el mètode dels anteriors (per no haver-se trobat son original) incloem aquest document en la col·lecció per ésser copiat molt fidelment per una ploma autoritzada.

D'aquesta manera vénen compresos en el present recull absolutament tots els documents en vulgar des dels primitius fins a la data d'aquest, existents en l'Arxiu de La Seu.

TAULA

Doc.			Pàg.
	PRÒLEG		5
I.	— Sentencia donada pel Vescomte Miró i altres jutges	Segle XI	11
II.	— Fragment d'un jurament feudal	Segle XII	12
III.	— Jurament feudal d'en Mir Guitart	Id.	12
IV.	— Capitol de queixes dels homes d'Escales	Id.	13
V.	— Relació d'alguns fets contra varies esglesies	Id.	14
VI.	— Coses robades als homes d'Ostafrancs	Id.	15
VII.	— Remembrança de les queixes dels homes d'Aiguatèbia	Segle XIII	15
VIII.	— Danys causats a l'esglesia de Puigfalconer	Id.	16
IX.	— Treves mutues del Bisbe de La Seu i el Comte de Foix	Id.	18
X.	— Queixes contra na Maria de Corsà	Id.	20
XI.	— Lletra den Dalmau de Sant Martí al Bisbe Ponç de Vilamur	Id.	20
XII.	— Lletra den Peramola an P. Bisbe de La Seu	Id.	21
XIII.	— Lletra del Comanador de Vilamur al mateix Bisbe	Id.	21
XIV.	— Lletra den A. de Saga al mateix	Id.	22
XV.	— Informe per qüestió d'heretges	Id.	22
XVI.	— Lletra del procurador del Bisbe Ponç	Id.	25
XVII.	— Lletra den R. d'Orcau al Bisbe Abril	Id.	27
XVIII.	— Lletra den G. de Vilamur al mateix Bisbe	Id.	28
XIX.	— Lletra den ..... al mateix	Id.	28
XX.	— Lletra del Capellà de Seró al mateix	Id.	29
XXI.	— Lletra del Batlle d'Arques al mateix	Id.	29
XXII.	— Lletra del Bisbe de La Seu n'Abril a.....	Id.	30
XXIII.	— Lletra d'alguns homes del Bisbe de La Seu	Id.	30
XXIV.	— Entrega de treves per en P. d'Abella	Id.	31
XXV.	— Lletra den A. de Llordà al Bisbe Abril	Id.	31
XXVI.	— Lletra del Batlle de La Seu al seu Bisbe	Id.	32
XXVII.	— Lletra dels prohoms d'Araós al Bisbe Abril	Id.	32
XXVIII.	— Lletra de la comtesa Constança al propi Bisbe	Id.	33

MAPA DEL BISBAT DE LA SEU D'URGELL

LES LOCALITATS SUBRATLLADES
SÓN LES QUE APAREIXEN EN ELS DOCUMENTS

INDEX ANALÍTIC

VOCABULARI *

Abat. — XIII — 6.
Abella (P. d'). — XXIV — 2.
Abrigave. — XV — 16
Absolicio. — XXIV — 5.
Acab. — XVI — 48.
Acabar. — XIV — 10.
Acabe. — XIV — 3.
Acaptarets. — III — 6.
Acapte. — VIII — 34.
Acel. — VIII — 6
Acol. — XVI — 48.
Aconeguda. — IX — 27.
Aconseillam. — XVI — 26.
Actes. — XVI — 60.
Adaleẓ. — III. — 2.
Ades. — VII — 16.
Adir. — XIII — 3.
Aduxeren. — XVI — 10.
Afer. — XV — 12.
Afolada. — IV — 3.
Agili. — XIV — 5.
Agisad. — VIII — 19.
Aglea (Na). — XV — 18.
Aglen. — VIII — 11.
Aglesia. — VIII — 13.
Agne. — VII — 10.
Agost. — XV — 79.
Agradosament. — IX — 54.
Agremonteses. — XX — 13.
Agremunt. — XV. — 77.
Agren. — VII — 8.
Agual. — XV — 18.
Aguda. — XVIII — 5.
Adaç. — V — 4.
Aico. — VIII — 50.
Aie. — XVII — 6
Aiels. — VI. — 18.
Aienolaven. — XV — 3.

---

* No cal remarcar la necessitat de que treballs com el nostre vagin acompanyats del seu corresponent index alfabètic. Essent materials damunt dels quals deu treballar el filòleg, se fa indispensable desglosar-los, puix és necessari que aquest pugui conèixer al primer cop d'ull tot el vocabulari que li interessa, afranquint-lo de resseguir ratlla per ratlla tot el text del document. D'aquesta manera la tasca és més senzilla.

Observacions : El nombre romà que segueix a cada mot, correspòn al document; l'aràbig indica la ratlla. Tots els noms topogràfics i personals o de llinatge van en cursiu. Hi són tots els que surten en les escriptures. Així queda més descarregat el text i de més fàcil entendre, sobre tot pel qui desconeix el vocabulari de la topografía del país. A fi de localitzar en lo possible les escriptures i tenint en compte que la filología moderna actúa prenent per base la geografía, acompanyem un mapa (degut a l'amabilitat i pericia de nostre distingit amic i company Doctor Barnils) en el qual s'hi representa l'ària geogràfica que'ns donen els documents que componen el present recull. Per a major precisió hi vénen subratllats tots aquells pobles que en el text s'anomenen.

Ainels. — VIII — 4.
Aitant. — XIV — 6.
Aiud. — IX — 57.
Aiuda. — VIII — 23, XX — 4.
Aiude. — XVI — 45.
Alaman (*P.*) — IX — 51.
Alas (*P.*) — IX — 53.
Alb. — V — 4.
Alberg. — IV — 23.
Alberga. — VII — 7.
Albergar. — V — 3.
Alegre. — XVI — 4.
Almones. — VIII — 44.
Alods. — V — 8.
Alongament. — XIV — 4.
Altra. — VII — 5.
Amad. — XI — 1.
Amar. — XVI — 49.
Amena. — VII — 9.
Amig. — XI — 2.
Amonestad. — XV — 56.
Amors. — XIII — 2.
Ample. — I — 2.
An. — VIII — 5.
Anar. — IV — 34.
Andreu (maestre). — XVI — 68.
Aniord (*G. d'*) — VII — 8.
Anglesa (*Na*). — XV — 53.
Anorra (*P d'*). — XV — 2.
Ans. — VI — 12.
Ansuos. — XVI — 27.
Anurri (*G. d'*). — XVI — 57.
Aontadament. — XVI — 23.
Aparelaz. — XIX — 8.
Aparellat. — XXV — 6.
Apareylada. — XXVIII — 10.
Aportas. — XV — 47.
Apostoli. — XVI — 8.
April. — XXIV — 1.
Apuiat. — XXI — 6.
Aquatepida. — VII — 5.
Aquel. — VIII — 15.
Arca. — VI. — 19.
Aragolisa. — V — 10.
Aragones. — VII — 16.
Araos. — XXVII — 2.
Arbert (*Jacme*). — VI — 4.
Arcz (*Marti d'*). — IX — 36.
Archebisbe. — XVI — 10.
Archez. — XVI — 21.
Ardid. — XXII — 5.
Aredad. — VIII — 41.
Arlovi. — IV — 19.
Arques. — XXI — 2.
Artiaconat. — XVI — 61.
Artiache. — VIII — 29, XVI — 8.
Artz (*G. d'*). — IX — 36.
Artz (*Guiem d'*). — XXVI — 5.
Arreus. — VIII — 42.
Asseguras. — XVI — 14.
Assemblament. — I — 12.
Assignets. — XXVIII — 8.
Astafrancs. — VI — 2.
Atorgad. — XXI — 4.
Atorgas. — XXV — 5.
Avandit. — IX — 29.
Avangelis. — IX — 40.
Aver. — IV — 29.
Avets. — III — 6.
Avetso. — XV — 29.
Avia. — VIII — 19.
Avocatz. — XVI — 65.

Bacalars. — V — 8.
Baile. — VIII — 48.
Baiuli. — VII — 3.
Balager. — XXVIII — 9.
Balager (*En*). — XV — 34.
Balle. — XXVI — 2.
Ballia. — XXVI — 4.
Banat (*B. de*). — IX — 37.
Barcelona (*Na*). — XV = 8.
Bardines (*R. de*). — XV. — 26.
Barreiga. — VII — 6.

Bastons. — VIII — 13.
Batalla. — I — 3.
Be. — VIII — 49.
Beders (P. de). — VII — 14.
Bel. — VIII — 26.
Belestar. — IX — 52.
Bels. — XVI — 44.
Belver (G. de). — IV — 52.
Belvezer (G. de). — IV — 50.
Bellvis. — VII — 16.
Ben. — XIII — 12.
Beniure (F. de). — XXIV — 7.
Berenguer (Joan) — VI — 2.
Berga (B. de). — VIII — 15.
Besan. — XVI — 2.
Bestia. — VII — 2.
Besties. — VI — 8.
Bisbe. — XV — 59.
Biscbe.— XVIII — 1, XXIII — 1.
Bispat. — IX — 42.
Bispe. — XVII — 2, IX 2.
Blanchet. — VIII — 34.
Bo. — VIII — 26.
Boage. — VII — 17.
Bocca. — VIII — 29.
Bona. — IX — 12.
Bonestare (B. de). — XXIII — 3.
Bons. — XV — 73.
Bord (P. den). — IX — 59.
Bordel. — XVI — 35, XII — 2.
Borel (A.) — VIII — 1.
Bosch (G.) — IX — 39.
Bou. — VI — 13.
Bous. — VI — 17, IV — 24.
Brunissen. — X — 5.
Burget (R. de). — VIII — 18.
Busa (San Cristofol). — IV — 30.

Cabitle. — XXIII — 7.
Cabtenriets. — XV — 39.
Cafont (A.) — IV — 19.
Calad. — XV — 28.
Can. — XV — 4.
Canbelen. — XIV — 7.
Caned. — IV — 11.
Canonges. — XIII — 4.
Cap. — XVI — 12.
Capdescola. — V — 9.
Capela. — VIII — 33.
Capitol. — IX — 2.
Capoixo (P. — XVI — 24.
Caporta (Guillem de). — VII — 9.
Car. — IV — 34.
Carcibros (J. de) — XXIII — 2.
Cardenals — XVI — 8.
Cardona (G. de) — XVI — 40.
Carnestoltes. — XVI — 6.
Carera. — XV — 27.
Carn. — IV. — 11.
Carta. — XVII. — 9.
Casa. — IV — 3.
Casar (?). — XI — 5.
Cases-robert (B. de). — IX — 37.
Castel. — XV — 8.
Castelbo (B. de). — IX — 49.
Castelbo (R de). — V — 5.
Castelbo (vescomte de). — IX — 5.
Castelio (F. de). — XXIV — 8.
Castello. — XXV — 4.
Castells (A. dels). — IX — 18.
Cauals. — XVI — 44.
Cavalca. — VII — 6.
Cavalcada. — XV — 81.
Cavaler (A.) — VI — 14.
Cavalers. — I — 16.
Cercheda (A. de). — IX — 50.
Cerdaina (G. de). — IX — 34.
Cels. — XIV — 7.
Certs. — XV — 47.
Cervera (R. de). — XVI — 6.
Cio. — I — 2.
Citat. — XVI — 61.
Clam. — XXVII — IV
Clamarie. — IV — 30.

Clams. — IV — 1.
Clerges. — IV — 16.
Clergue. — XVI — 36.
Cobertament. — XVI — 41.
Cobreles. — VI — 10.
Cogols. — VII — 11.
Coixa. — V — 10.
Colpa. — VIII — 44.
Comanador. — XIII — 2.
Comduit. — VII — 11.
Compainons. — XXVIII — 6.
Compare. — XV — 26.
Complir. — IX — 47.
Compliment. — X — 6.
Compra. — VI — 11.
Comte. — VII — 7.
Comte de *Foix*. — IX — 4.
Comtessa. — XXVIII — 3.
Comunimenz. — VIII — 48.
Conamines. — IV — 15.
Concabella. — VI — 4.
Coneg. — XV — 28.
Coneguda. — IX — 1.
Conseguie. — XV — 49.
Consel. — VIII — 24.
Consellg. — III — 6.
Conten. — XVII — 3.
Contencoz. — VIII — 1.
Contendre. — II — 5.
Contengut. — XX — 20.
Contra. — XIII — 6.
Corectes. — XIII — 3.
Cornellana (R. de). — IX — 53.
Coroborar. — XX — 20.
Cors. — XV — 54.
Cort. — XVI — 15, XIII — 13.
Cortals. — VII — 15.
Corza (María de). — X — 2.
Corretio. — XVI — 12.
Coses. — VIII — 27.
Cossa. — XVI — 4.
Cosses. — XIII — 13.
Cossina. — XVI — 20.
Costasi. — XV — 84.
Costava. — XV — 30.
Covengut. — XVI — 44.
Covenença. — IV — 39.
Covengen. VIII — 38.
Covent. — IV — 2.
Coventat. XXVI — 5.
Creats. — XVII — 11.
Creet. — XIII — 11.
Crema. — VII — 15.
Cremada. — IV — 6.
Cremans. — IV — 38.
Crestianisme. — XVIII — 6.
Crexer. — X — 8.
Crisma. — XVIII — 4.
Cuberta. — XV — 67.
Cubertes. — XV — 3.
Cuidal. — IV — 34.
Cuidam. — XIII — 6.
Cuidare. — XV — 46.
Cuita. — XX — 8.
Cunyad. — XV — 52
Cura. — XIII — 5.

Cherol (R. de). — IX — 35.
Cherola (G). — IX — 37.
Chers albs. — V — 1.

Daltrament. — VIII — 15.
Dabril. — XVII — 1.
Dalmat de Sent Martí. — XI — 2.
Dan. — IX — 25.
Dar. — XIV — 5.
Daset. — XI — 8.
Davant. — XV — 5.
Dedme. — XXVII — 7
Dedon. — XI — 9.
Defenescha. — I — 10.
Defunt. — X — 6.
Dega (Br.). — IV — 51.
Degania. — XXIII — 7.

Deistz. — XXIV — 3.
Delme. — VIII — 4.
Demanda. — XXVII — 7.
Demanatz. — XII — 3.
Dentre. — V — 2.
Departit. — IX — 28.
Depuis. — XV — 75.
Des. — VIII — 4.
Descubert. — XVI — 53.
Desencadenar. — XV — 8.
Desfeita. — VIII — 31.
Desferen. — IV — 51.
Desig. — XX — 4.
Desonor. — XX — 6.
Desotz. — IX — 33.
Destrig. — VIII — 52.
Desus. — IX — 29.
Desvedats. — IV — 43.
Deu. — VIII — 45.
Deume. — XXVII — 5.
Deus. — VIII — 30.
Deute. — XXI — 5.
Deutors. — XXI — 7.
Devie. — VIII — 9.
Deviets. — XI — 12.
Dexalada. — XV — 10.
Dexelament. — XV — 50.
Dexes. — VII — 2.
Dezebre. — II — 2.
Dia. — VIII — 15.
Dictor. — XXI — 6.
Dies. — VIII — 54.
Dimenge. — VIII — 21.
Diners. — XIV — 3.
Discordia. — IX — 21.
Divenres. — VIII — 20.
Dix. — VIII — 4, XV — 4.
Dixa. — VII — 9.
Do. — XXI — 8.
Don. — XIV — 9, VIII — 52.
Dona. — XXI — 3.
Doncs. — XV — 28.
Don part. — XVII — 5,
Donar. — VIII — 6.
Donarense. — IV — 50.
Donna. — V — 7.
Dous. — XIII — 8.
Draper (F.). — XV — 23.
Dret. — VIII — 8.
Dret. — VI — 6.
Dreta. — XV — 36.
Drez. — IV — 49.
Durant. — XVI — 33.

Ecclesia. — VIII — 37.
Eglea. — XV — 4.
Eglesia. V — 4.
Eissir. — VIII — 15.
Eiut. — XVI — 54.
Elna. — XIX — 3.
Emfre. — IX — 8.
Emenat. — IX — 27.
Emparar. — VII — 12.
Empetrar. — XVI — 70.
Empignorada. — IV — 9.
Ença. — IV — 44.
Enans. — XVI — 5.
Encara. — XV — 16.
Encauza. — XV — 43.
Encauze. — XV — 38.
Endema. — XV — 14.
Endeutada. — VIII — 31.
Enfora. — XVI — 68.
Engans. — II — 8.
Enguan. — XXI — 5.
Enmenave. — IV — 33.
Enpetraren. — XVI — 24.
Enquisitio. — XVI — 22.
Ensenave. — XV — 27.
Entrada. — IV — 44.
Entram. — XVI — 5.
Entrar. — XV — 13.
Entre. — VI — 12.
Entredita. — XIX — 4.

Entremetet. — XVI — 42.
Entro. — IX — 63.
Envias. — XIII — 3.
Eren. — XVII — 4.
Eres (A. des). — XV — 33.
Eretges. — XV — 2.
Eretgia. — XV — 43.
Ermengol Joçbert. — II — 1.
Error. — XVIII — 5.
Escaris. XXVII — 5.
Escoltar. — XV — 84.
Escrise. — XVI — 40.
Escritz. — IX — 33.
Escuder (P.). — IX — 52.
Eschira. — XXII — 3.
Esderrocats. — IV — 38.
Esdevenia. — IX — 24.
Esdevenie. — XVIII — 7.
Esglea. — XIX — 6.
Esglesia. — IV — 9.
Esperava. — XI — 8.
Esplets. — VI — 12.
Espreses. — XXIII — 6.
Esquira. — XVI — 34.
Essir. — VIII — 3.
Establitad. — XXIII — 7.
Estefania. — III — 2.
Estegreni. — XV — 75.
Esterre (B. de). — IX — 38.
Estirs. — XVI — 31.
Estoll. — V — 8.
Estorcen. — XVI — 38.
Estra. — XV — 62.
Estras. — XV — 24.
Estres. — XXI — 8, XI — 9.
Excepcions. — X — 7.
Exides. — VIII — 36.
Exirets. — XXV — 8

Facats. — XVII — 9.
Falid. — VIII — 23.
Faliment — XVI — 11.
Fals. — XVI — 10.
Fam. — IV — 17.
Fedels. — III — 3.
Fed. — XIII — 13.
Fe. — IX — 4.
Fe (G. de Santa). — IV — 50.
Feel. — XXI — 2.
Feit. — IV — 38, VIII — 30.
Felit. — XV — 74.
Fembra. — XV — 37.
Fembres. — XV — 2.
Femna. — XXVII — 6.
Fenescat. — I — 4.
Fer. — VIII — 10.
Ferer. — XV — 22.
Ferer (P.). — XV — 23.
Feriren. — VIII — 12.
Ferma. — XIV — 2.
Fermas. — VIII — 8.
Fermanza. — X — 3.
Fermat. — VI — 6.
Fermes. — IX — 4.
Fermetad. — IX — 66.
Ferrer (B.). — VI — 18.
Ferrer-draper (En). — XV — 13.
Feu. — XXVIII — 8.
Fezels. — XXIII — 3.
Fi. — VIII — 54.
Figerola. — XVII — 3.
Fila. — XV — 15.
Fills. — IV — 51.
Fio. — VIII — 5.
Fit. — XIV — 2.
Foget. — XV — 6.
Fogeta (Ram). — XV — 5.
Foix (R. de). — XIV — 3.
Folees. — IV — 5.
Folla (Arsen de). — V. — 7.
Fonc. — VIII — 49.
Forces. — V — 3.
Forcuiament. — V — 6.
Foread. — VIII — 24.

Forment. — VIII — 13.
Forsfactura. — II — 5.
Fortedas. — II — 3.
Fos. — VIII — 37.
Fostenya. — V — 1.
Forza. — II — 9.
Francea. — VI — 5.
Frare. — XIII — 2.
Frederic (?). — XIII — 7.
Fregassen. — XV — 47.
Fromiment. — I — 17.

Galceran. — III — 1.
Galceran Mir. — II — 1.
Galines. — VIII — 42.
Ganar. — XX — 15.
Garda. — XIV. — 9.
Garnaxa. — VII — 4.
Garsia (B.) — IX — 51.
Gebelina. — III — 1.
General. — XV — 48.
Gens. — VIII — 7.
Gerau (R.) — IX — 34.
Gerau (P.) — XVI — 20.
Germana. — XVI — 20.
Gerra. — XI — 10.
Giat. — VI — 6.
Giras. — XV — 12.
Girona. — XVI — 13.
Gisa. — IX — 61.
Gissa. — VIII — 26.
Gissona. — XIII — 7.
Gitan. — XVI — 23.
Gosal. — XV — 19.
Gosol. — II — 3.
Gostança (Na). — XXVIII. — 2.
Gleia. — XVI — 11.
Glessia. — XIII — 7.
Graesc. — XXV — 3.
Gracia. — XIII — 4.
Gracia (R. de Santa). — IX — 35.
Gracies. — XIII — 14.
Gramened (En). — XV — 71.
Greu. — VIII — 11.
Grosses. — VIII — 42.
Guarit. — XXVI — 9.
Guerau. — IV — 20.
Guerra. — IV — 50.
Guialma Na). — XV — 70.
Guiamet (En). — XV — 12.
Guiem. — XV — 22.
Guissa. — XVI. — 38.

Hac. — VII — 14.
Heretavetz. — XVI — 18.
Homeier. — IX — 59.
Homens. — IV — 1.
Homicida. — XVI — 16.
Honor. — III — 5.
Honretz. — XVI — 50.
Hoveiles. — VI — 17.
Humil. — XVI — 2.

Ia. — XV — 31.
Iacme (Sant) — XV — 72.
Iadit. — XV — 5.
Iagut. — XVI — 19.
Iakeska. — I — 10.
Iaquir. — XVI — 30.
Iaquissa. — VIII — 28.
Indulgencia. — XIII — 10.
Joan de Sant Climent. — IV — 32.
Iosa. — II — 2.
Iosa (En). — XV — 14.
Iosa (R. de). — IX — 27.
Iovenob. — IV — 31.
Joverre (J. de). — XVI — 57.
Ioves. — IV — 14.
Irad. — VIII — 24.
Iugad. — VIII — 22.
Iurar. — IV — 30.
Iuren. — IX — 32.
Iusticia. — X — 6.

Kaual. — XIV — 4.

La-corit — IV — 9.
Lagaios (B. — VI — 19.
La-Sed. — XV — 78.
Lassusdara. — XXII — 4.
Laurar. — IV — 15.
Leis. — VIII — 45.
Leissas. — VIII — 25.
Lerida. — XV — 77.
Letres. — XIII — 3.
Leva. — VII—1, VII — 6.
Lexarets. — XXV — 8.
Libre. — IV — 7.
Ligades. — VI — 7.
Lirii (B. de).—XIII—2, XVI—2.
Liuraren. — XXVI — 3.
Log. — IX — 2.
Longament. — XXVIII. — 8.
Lorda (Arnal de). — XXV — 2.
Lorda (P. de) — IX — 38.
Lorenz. — XV — 22.
Loucia. — III — 2.
Lur. — XV — 46, XV 71 .
Luzenag (G. B. de). — IX — 28.

Macanos. — V — 8.
Macip. — V — 5.
Maestre. — VIII — 39.
Mal. — IV — 23, VIII — 11.
Malaute. — XV — 6.
Maldials. — XV. — 29.
Malediccio. — VIII — 30.
Malesfeites. — IV — 21.
Malgrat. — XVI — 42.
Malgrat (A. de). — IX — 51.
Malmes. — XVI — 19.
Manament. — VII — 14.
Mangaren. — VIII — 49.
Mannam. — VIII. — 18.
Manneli. — VIII — 8.
Mans. — VI — 7.
Mante. — XI — 11.
Manues. — IV — 30.
Març. — XV — 48.
March (Sant). — VIII — 16.
Margenedes (G. de). — IV — 24.
Martel. — VI — 14.
Marti (R.) — IX — 50.
Martina (Na Maria).—XV.—70.
Mas. — VIII — 36, IV — 11.
Mases. — IV — 22 i 52.
Massar. — XV — 52.
Maurez. — XXVI — 6.
Mavenir. — VIII. — 17.
Meinada. — VII — 7.
Meins. — IV — 25.
Meinspreo. — XX — 6.
Meitad. — IV — 12.
Melor. — XXV — 9.
Membranca. — XXVII — 10.
Membres. — III—IV, XVI—12.
Memoria. — XX — 20.
Menar. — XXVII — 12.
Menarenlo. — VI — 7.
Menassen. — IV — 24.
Mengessen. — XV — 52.
Mens. — VIII — 23.
Menudes. — VIII — 42.
Mercaders. — XVI. — 43.
Merce. — XV. — 65.
Mesatge. — XX — 12.
Mesio. — XVI — 66.
Mesles. — VI — 11.
Mester. — XX — 9.
Met. — VIII — 52.
Metex. — VII — 12.
Metie. — XV — 8.
Metrant. — I — 15.
Metrem. — XIV — 9.
Metse. — IV — 39.
Mia. — VIII — 18.
Micha. — XI — 4.
Michel (Sent). — XIII — 6.

Mictem. — XX — 14.
Mig. — VIII — 39.
Mils. — XVI — 73.
Minu. — VII — 4.
Mir Guitard. — III — 1.
Miro. — XV — 1[illegible].
Mir (R.) — VI — 16.
Mirvar. — X — 8.
Mirve. — XXVIII — 5.
Missacger. — XI — 10.
Missio. — VIII — 38.
Moges. — XV — 63.
Mogueli. — XV — 34.
Molins. — IV — 11.
Moltz. — VIII — 47.
Mon. — VIII — 12.
Moncor (G. de). — VIII — 46.
Monçor (R. de). — VIII — 2.
Moneda. — XVI. — 18.
Monede. — VI — 10.
Monge. — V — 9.
Montaner. — VI — 16.
Montanorto (P. de). — IX — 50.
Moncada (G. de). — XIII — 6.
Montella (G. de). — IX — 35.
Montferrer (B. de). IX — 38.
Morabatins. — VI — 12.
Morera (G. de la). — IV — 19.
Mori. — IV — 17.
Mories. — XV — 14.
Morir. — VIII — 25.
Mort. — VII — 2.
Morts. — XV — 71.
Mosset (A. de). — XVI — 31.
Mostrave. — XV — 39.
Mox (B.) — VIII — 36.
Mudar. — X — 8.
Mul. — V — 9, VII — 3.
Muler. — XV — 18.
Muntada (La). — IV — 26.
Muntania. — XV — 78.
Nabiners (P. R. de). — IX — 34.
Nabotz. — XVI — 41.
Nafra. — VII — 1.
Nafrador. — IX — 59.
Natural. — IV — 32.
Nava (Hug de). — V — 3.
Nebot (A.) — VI — 5, VI — 17.
Negu. — XV — 35.
Neguna. — VI — 10.
Neta. — XV — 18.
Noble. — XXVIII — 7.
Nom. — III — 6.
Nos. — VII — 4.
Nosaltres. — XV — 60.
Nosaua. — VIII — 15.
Nostra. — XV — 66.
Noveletat. — XXVII — 11.
Nugera. — VIII — 17.

Obeits. — XXV — 4.
Obligades. — X — 3.
Obrar. — VII — 11.
Obs. — XI — 6.
Observar. — IX — 41.
Oc. — XV — 27.
Ocis. — XVI — 36.
Ociure. — IV — 35.
Od (B.) — VII — 1.
Ofegad (G. d'). — VI — 9.
Oid. — XV. — 29.
Oidor. — XVI — 24.
Oidors. — VIII — 46.
Oizi. — XV — 40.
Olb (Santa Maria d')—XXII—3.
Oli. — VIII — 34.
Oltrera. — VII — 5.
Om. — XII — 6.
Onor. — IV — 10.
Onrad. — XI — 1.
Ops. — XX — 4.
Oradures. — IV — 4.
Orcad (R. d'). — XVII — 2.

Orcau. — VIII — 33.
Orde. — VIII — 25, IX — 30.
Ordenez. — XXII — 2.
Ordi. — VIII — 34.
Ordinau (P. d'). — IX — 37.
Orsera. — II — 2.
Osona. — XI — 11.
Ost. — VII — 5.
Oveiles. — VI — 9.
Oveles. — VII — 6.
Ovoliem. — VIII — 17.
Ot (B.). — VII — 16.

Pa. — IV — 11.
Paga. — XI — 4.
Pagar. — IV — 43.
Pagaz. — XIV — 7.
Pagelen. — VIII — 32.
Pagets. — XI — 7.
Paillars (Comte de). — XVI — 37.
Paire. — XVIII — 1, XXVII — 1.
Palars. — XXV — 8.
Palau. — XVI — 23.
Palerols (R. de). — V — 6.
Palig (R. de). — IX — 51.
Paor. — XV — 61.
Papa. — XIII — 4.
Paradis. — XV — 41.
Paratge (B.). — XV — 46.
Paraula. — IX — 30.
Paraules. — XV — 63.
Pardines. — V — 11.
Pare. — IV — 3, VIII — 32.
Paregmi. — VIII — 22.
Parent. — XI — 6.
Paret. — XIV — 1.
Parie. — VIII — 23.
Paris (R. i B. de). — IX — 49.
Parla. — VIII — 27.
Parlad. — XXI — 4.
Parlar. — XV — 85.
Part. — XIII — 11.
Pas. — IX — 62.
Pasad. — XV — 7.
Passen. — XVI — 32.
Pastor. — XVI — 12.
Paternal. — XXVIII — 3.
Patremoni. — XXII — 3.
Pau. — XVI — 51.
Pec. — XV — 41.
Peceig. — XVI — 34.
Pelicer. — XV — 17.
Penal (Gerat del). — VI — 15.
Pendre. — XXIV — 3.
Penedir. — VIII — 45.
Peniora. — VII — 4.
Penitencia. — XV — 36.
Pennora. — XVI — 29.
Penores. — XI — 7.
Penre. — XV — 86.
Pentacosta. — IX — 6.
Peralad. — XVIII — 2.
Peralava (G. de). — VIII — 24.
Peramola. — VI — 1, XII — 1.
Percacets. — XVI — 28.
Perdi. — XVI — 67.
Perdut. — IV — 26, VIII — 43.
Pere (R.). — IX — 36.
Peressen. — XVI — 15.
Perestirs. — XVI — 47.
Periur. — XVI — 46.
Pernates. — VIII — 9.
Pernelet. — IV — 31.
Perosa. — XVI — 5.
Pessada. — XV — 89.
Petitio. — XVI — 22.
Peus. — XVI — 3.
Pico (R.). — VIII — 47.
Picher (G.). — VIII — 46.
Pignoren. — IV — 42.
Pingnores. XIV — 4.
Pintor (B.). — X — 4.
Pixar. — XV — 86.
Plad. — XVIII — 3.

Plau. — XIII — 12.
Plaza. — XV — 48.
Pledege. — XX — 5.
Pledeiants. — IV — 45.
Pleid. — IV — 30.
Poble. — XV — 36.
Pocha (Maria). — XV — 1.
Pod. — XV — 35.
Poder. — IV — 5, VIII — 38.
Pog. — VIII — 17.
Ponç (P). — VII — 9.
Ponç-claus (G. Ponç de).—IX—36
Poncz. — IX — 1, XVI — 1.
Porcels. — VIII — 4.
Porcs. — IV — 24, VIII — 42.
Porta. — XV — 49.
Portador. — XXI — 10.
Portador. — XVII — 13.
Portes. — XV — 7.
Portaren. — VI — 4.
Portat. — XIII — 12.
Posarieo. — VIII — 17.
Poycerda. — XIV — 3.
Prades. — XV — 78.
Preborde. — VII — 2.
Preda. — VII — 6.
Preg. — VIII — 45.
Pregaven. — XV — 2.
Pregeli. — VIII — 4.
Preicadors. — XVI — 9.
Preicarien. — XV — 31.
Pres. — IV — 29, VI — 7.
Preseren. — VI — 5, VIII — 12.
Presgs. — XIX — 6.
Preposaren. — XVI — 15.
Pret. — VI — 11.
Preveires. — XXII — 2.
Prim. — XV — 7.
Primer. — I — 13.
Primera. — IX — 14.
Primia. — XXVII — 15.
Primicia. — XV — 2.
Prior. — IX — 2.
Pris. — VIII — 28.
Privadad. — XV — 68.
Procurador. — XVI — 54.
Procuratio. — XVI — 71.
Prod. — XV — 37.
Prohom. — XIII — 13.
Promes. — XV — 33, XVII — 7.
Promesser. — XI — 4.
Promet — IX — 31.
Promnes. — XXI — 9.
Proomes. — IX — 42.
Provare. — XX — 18.
Pug (P. de). — IX — 52.
Pugals. — VII — 1.
Puials. — VII — 13.
Puiar. — XX — 13.
Puifalchoner. — VIII — 3.
Puis. — XVI — 23, VIII — 5.
Pus. — XV — 55.
Pusche. — XIII — 5.
Puxes. — XV — 58.

Quaresma. — IV — 44.
Quars. — III — 4.
Quarts. — IV — 14.
Quatre. — VIII — 9.
Querol (A. de). — XVI — 6.
Questio. — XV — 34.
Quid. — XII — 3.
Quiega. — VI — 3.
Quintal. — VIII — 34.
Quir. — XV — 40.
Quiti. — VIII — 27.

Rabinat. — XX — V.
Raholf-tarbera. — V — 9.
Ramia. — VI — 1.
Ramondo. — IX — 36.
Rao. — VIII — 18.
Ratera (G. de). — X — 4.
Recaptar. — XIII — 6.

Recheras. — II — 6.
Reculira. — I — 13.
Red. — XXIV — 2.
Redobtador. — XXVII — 1.
Reemeles. — VI — 8.
Relaxar. — XIV — 6.
Remanides. — VIII — 44.
Rembre. — IV — 35.
Remon Gombau. — I — 4.
Renda. — XX — 10.
Rendes. — XXI — 8.
Renges. — XVI — 58.
Renuncias. — VIII — 29.
Requeriren. — VIII — 13.
Res. — VIII — 10.
Residencia. — XIII — 9.
Respondre. — VIII — 20.
Respos. — XV — 10, XV — 49.
Retebam. — IX — 59.
Retinement. — XXV — 5.
Retudes. — IX — 7.
Riba. — VIII — 16.
Riba (G.). — VIII — 46.
Ribeles. — I — 1.
Ribera. — XVIII — 4.
Ribes (A.). — V — 1, IX — 52.
Rics. — XV — 58.
Ripol. — XV — 81.
Ripola (Na). — XV — 18.
Riu (G. i P.).—IX—39, VIII—46.
Roba. — IV — 29.
Robada. — IV — 6.
Robats. — IV — 42.
Rog (A.). — VI — 19.
Roger. — IX — 4.
Roma. — XIII — 8.
Romas. — VIII — 48.
Roseillo. — XVI — 32.

Saber. — XI — 4.
Sacrifis. — VIII — 43.
Saga (A. de). — XIV — 2.
Sagrera (R.). — IX — 52.
Sagrista. — XIII — 12.
Sala. — IV — 11.
Saludez. — XXVI — 3.
Salut. — XII — 2.
Salutz. — XIII — 2.
Saluz. — XXVII — 2.
Sanauga. — X — 2.
Sanauia. — XV — 77.
Sans. — XVI — 3.
Santa Maria de La Sed.—IV—6.
Sant Pere d'Escales. — IV — 1.
Sant Roma. — II — 3.
Saon. — XVI — 51.
Sapiaz. — XIV — 2.
Savart (R. de). — XXVIII — 4.
Savartes (R. de). — IX — 49.
Savi. — XII — 6.
Sed (La). — IX — 16.
Segarra (G. de). — VI — 13.
Segels. — IX — 66.
Segle. — XVI — 9.
Segnor. — XII — 5.
Segon. — VII — 18.
Seiger. — XX — 3.
Seigor. — XX — 1.
Seigoria. — XX — 7.
Seiner. — XVII — 3.
Seinor. — XVI — 1, VIII — 10.
Seinoria. — XVIII — 7.
Seior. — XXVI — 1.
Semblant. — XV — 4 i 9.
Sener. — XI — 5, XXV — 3.
Senier. — XXI — 3.
Senior. — XIII — 1.
Senmanes. — IV — 29.
Sennior. — IX — 12.
Senor. — XI — 1.
Senors. — IV — 9.
Sentafe (B. de) — XIX. — 3.
Sentamaria (R. de).—XVII.—3.
Sentecclesia. — VIII — 51.

Sententia. — XVI — 61.
Sero. — XX — 2.
Servar. — IX — 29.
Servidor. — XVI — 2.
Serra (Amic de). — XXIII — 3.
Serres (R. de). — XV — 23.
Sesio. — XVI — 47.
Siaz. — XXIII — 10.
Sichard (G.) — IX — 39.
Simon. — XI — 10.
Sobreditz. — IX — 39.
Soferis. — VIII — 5.
Soffiram — IX — 60.
Sofrit. — XVI — 41.
Sogovinas. — VIII — 14.
Solanes (R. de). — XXI — 2.
Soler. — XV — 6.
Solsona. — XV — 77.
Solt. — VIII — 27.
Solta. — VIII — 28.
Solvaz. — XIX — 6.
Somera. — VI — 3.
Someres. — VI — 16.
Soplicaren. — XVI — 13.
Sor. — XVI — 20.
Sotreita. — IV — 46.
Sots. — XV — 41.
Stamarid. — IX — 52.

Tamfort. — XV — 43.
Tancad. — XV — 16.
Tant. — XV — 43.
Tarbera (Raholf). — V — 9.
Tartareu (B.) — XX — 6.
Tartera. — V — 10.
Tarragona. — XVI — 47.
Temple. — XVI — 39.
Templers. — XVI — 10.
Tenges. — VIII — 18.
Tengo. — IV — 29.
Tenguts. — IV — 43.
Tenie. — VIII — 10.
Tenir. — IX — 29, XV — 45.
Tercer. — VIII — 22.
Termine. — I — 1.
Terra. — V — 2.
Terrero. — XV — 71.
Terrers (E. de). — XV — 3.
Timonal. — XXVIII — 8.
Tingats. — XVII — 12.
Tingen. — XV — 61.
Titolad. — XXII — 3.
Tocads. — IX — 40.
Tol. — V — 8.
Tole. — VI — 9.
Toletz. — XIII — 10.
Tolgren. — V — 8.
Tolo. — XIX — 4.
Tolre. — II — 4.
Tona. — VI — 4.
Tora (R. de). — VI — 2.
Toralla (B. de). — XXVI — 2.
Torn. — XV — 41.
Tornai. — IV — 28.
Toro (P.) — VI — 18.
Tort. — VIII — 37, XVII — 9.
Totstemps. — XXV — 3.
Trametaz. — XIV — 10.
Trametes. — VIII — 30.
Trascenlo. — VI — 6.
Traseren. — VI — 4.
Traserene. — VIII — 13.
Trasques. — VIII — 26.
Trebal. — VIII — 26.
Tremes. — XVII — 8.
Tremp. — VIII — 21.
Trenca. — V — 4.
Trencada. — IV — 5.
Tres. — VIII — 9.
Treves VI — 10, XXIV — 2.
Trigue. — XVIII — 6.
Tro. — VIII — 5.
Trobat. — XV — 23.
Tuit. — XV — 62.

Uget (R. den). — IX — 35.
Un. — VIII — 25.
Urg (Arsen d') — V — 5.
Urg (Galceran d'). — V — 3.
Urgel. — VI — 5.
Urgelet (Dega de). — XVI — 63.

Vacas. — VII — 1.
Vaces. — VI — 17.
Val. — XXI — 9.
Valedors. — IX — 3.
Valenti (P.) — X — 1.
Valenti (Sant). — XV — 5.
Valentia. — XVI — 8.
Vallferrera. — XXVII — 6.
Vedad. — VIII — 21.
Vedar. — XIII — 5.
Vedare. — II — 4.
Veedors. — VIII — 45.
Veer. — XV — 12.
Vegada. — VII — 5, II — 6.
Veger. — VII — 1.
Vegut. — VIII — 54.
Veins. — VIII — 49.
Veire. — XXII — 5.
Vell. — XXVII — 6.
Vencrem. — XVI — 29.
Venda. — XX — 19.
Vene. — VII — 4.
Veng. — IV — 31.
Venir. — VII — 13.
Ventura. — XV — 67.
Venuda. — IV — 10.
Vera. — XXV — 2.
Veritat. — VIII — 51.
Vertuds. — XV — 40.
Vespra. — XV — 21.
Vespre. — XV — 14.
Vestiment. — VIII — 14.
Vestit. — VIII — 14.
Vestures. — XV — 46.
Vetlava. — XV — 15.
Vexels. — VIII — 42.
Vida. — XIII — 5, XV — 46.
Vila. — VIII — 47.
Vila (P.) — IV — 8.
Vilafranca (P. G. de) — VII — 3.
Vilafranca. — VII — 13.
Vilalta. — IV — 22.
Vilallobent. — V — 6.
Vilamitjana (G. de). — IX — 38.
Vilamur (Ponç de). — XI — 1.
Vilamur. — XIII — 2.
Vilar (B. del). — IV — 2.
Vilella. — XV — 31.
Villec. — V — 8.
Vinges. — XV — 7.
Vino. — IV — 11.
Viros. — XXVII — 5.
Vispe. — VIII — 35.
Vist. — XV — 32.
Viu. — XV — 7.
Vivenz. — VIII — 54.
Volenters. — XII — 6.
Volg. — VIII — 6.
Volgezez. — XIV — 9.
Volla. — IX — 26.
Vostra. — XV — 66.
Vula — VIII — 51.

Zacosta (F.) — X — 1.
Zacosta (G. de). — VIII — 2.
Zafont (P. de). — VIII — 46.
Zaragoza. — XVI — 54.
Zariera (G. de) — XI — 11. *

* Si algún mot de la present llista presenta qualque variació del seu corresponent del text, deurà atenir-se a aquest darrer per respondre amb major exactitut, a l'original.

INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS

PUBLICACIONS

DE

L'INSTITUT DE LA LLENGUA CATALANA

Himnes Homèrics, traducció en vers de JOAN MARAGALL, i text grec amb la traducció literal de P. BOSCH GIMPERA.

Un volum en paper de fil. . . . . 15 ptes.
» » corrent. . . . . 5 »

Normes ortogràfiques. . . . . . 0'10 ptes.

BIBLIOTECA FILOLÒGICA:

I. — **Documents en vulgar per l'estudi de la llengua** (segles XI, XII & XIII), per *Mn. Pere Pujol* . . . 2 ptes.

II. — **Die Mundart von Alacant. — Beitrag zur kenntnis des Valencianischen**, von *Dr. Pere Barnils Giol.* . 4 »

En premsa i en preparació:

DICCIONARI DE M. AGUILÓ. (Lletra *A*.)

PHONÉTIQUE CATALANE, de *J. Arteaga Pereira.*

VOCABULARI ORTOGRÀFIC DE LA LLENGUA CATALANA.

EL GÉNESI, traducció de l'hebreu, per *Mn. Frederic Clascar.*

BIBLIOTHECA SCRIPTORUM GRÆCORUM ET ROMANORUM.

DICCIONARI HEBREU-LLATÍ-CATALÀ, pel *Dr. Francesc Barjau,* professor a l'Universitat de Barcelona.

DICCIONARI MANUAL LLATÍ-CATALÀ, per *F. Crusat i Prats,* professor a l'Universitat de Barcelona.

ATLAS LLINGÜÍSTIC DE CATALUNYA, BALEARS, VALENCIA, ROSELLÓ I SARDENYA.

060270007

AUG 1 4 1991